

SC ROMDECA SRL

“ Традиционна ромска култура в окръг Мехединци”

Документ, разработен по проект "Открийте ромските съкровища", е-MS код ROBG 410,
проект, финансиран от Европейския фонд за регионално развитие по програмата INTERREG
V-A Румъния-България

МАЙ 2019 г.

CUPRINS

Методология	4
I. Въведение	7
1. НАСЕЛЕНИЕ	7
2. Семейство	16
3. Социална организация.....	20
4. Религия.....	21
5. Ромски език.....	21
6. Елементи на митологията в ромската култура.....	23
7. Традиционно облекло на ромската общност.....	25
8. Разделение по родове / професия.....	26
9. Влияние на традиционните занаяти върху ромското приобщаване.....	30
Бъкърджии.....	34
I. Общи съображения	34
II. Социални аспекти.....	34
III. Културни аспекти.....	35
IV. Представители на ромите бъкърджии от окръг Мехединци.....	36
1. Чеангир Нани (45 година), община Шимиан	36
2. Гоман Константин наричан Милан (58 годишен), град Оршо̀ва.....	37
3. Михай Йоница (наричн Нини Баро) и Замфира Михай (наричн Моцу), Стрехая	39
4. Танасе Василе наричан Цици (74 години), община Прунишор	40
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	41
VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ.....	47
Тухлари	48
I. Общи съображения.....	49
II. Специални аспекти.....	49
III. Културни аспекти.....	49
IV. Роми тухлари представителни за окръг Мехединци	50
1. Хорнеа Кристиан наричан Кристи (50 години), община Тъм̀на	50
2. Дурой Виорел (55 години), община Груя	53
V. Туристическа инфраструктура в близост	54
VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ.....	59
Ковачи	60
I. Общи съображения	60
II. Специални аспекти.....	60
III. Културни аспекти.....	62
IV. Представителни роми ковачи от окръг Мехединци	62
1. Неделку Константин , село Груя, община Груя	62
2. Думбръвеану Георге (84 години), общна Команда.....	63
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	65
VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ	70
Гастрономия	72
I. Общи съображения	72
II. Традиционни ромски рецепти и консерви	73
1. Гоман Мариана и Гоман Илонка Нина - град Оршо̀ва	73
III. Туристическа инфраструктура в близост.....	75
IV. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП , ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ	79
Лаутари	80
I. Общи съображения	80
II. Социални аспекти	80
II. Културни аспекти	81
IV. Представителни роми лаутари от окръг Мехединци	82
1. Антонеску Петре наричан или Тика Моша (56 години) - община Ешелница (56 ani) -	82
2. Ене Щефан наричан Удила (50 години) - село Данчеу община Жиана ...	85
3. Пътриу Йон наричан Виорел (62 години)- Община Врата.....	86
V. Туристическа инфраструктура в близост.....	86

VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП , ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ	93
Рудари.....	95
I. Общи съображения	95
II. Социални аспекти	96
II. Културни аспекти	97
IV. Представителни роми рудари от окръг Мехединци	97
1. Думитру Лингурару, село Ръсколещи община Изворул Бързий	97
2. Муту Василе , наричан Мелку, от село Жиана Веке, общ. Жиана	99
V. Туристическа инфраструктура в близост	100
VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП , ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ	107
Библиография.....	108

Методология за реализация

Проучване на видовете традиционна ромска култура в окръг Мехединци

Проучването е проведено в рамките на проект „Открийте красотата на ромската култура” (код e-MS ROBG 410), проект, реализиран в рамките на програмата Interreg V-A Румъния-България, приоритетна ос №. 2 "Зелен регион", Специфична цел 2.1 "Подобряване на устойчивото използване на природното и културно наследство и ресурси" от Трансграничната асоциация E (q) uilibrum Околна среда -АТеЕ като водещ бенефициент в партньорство с Асоциацията "Регионални партньорства за устойчиво развитие" Видин Бенефициент 2 и Агенцията за регионално развитие и Бизнес център 2000 г. - Монтана, бенефициент 3.

Цел: Проучването се състои в характеризиране и оценка на клоновете на ромската култура на територията на окръг Мехединци, както и подчертаване на основните аспекти, свързани с туризма и общите инфраструктурни ресурси и инфраструктура, разположени в близост до ромските групи. И накрая, но не на последно място, това проучване се стреми да изясни проблемите, пред които е изправена ромската общност, какви професии имат и как са били интегрирани във времето в районите, където са се установили.

Проучването включва както информация от официални документални източници, така и проучвания от академичната общност, както и информация, събрана на място.

Цели:

- Разграничаване на категориите роми в окръг Мехединци. Ромският етнос се характеризира с факта, че в него има категории, които са диференцирани според професията на нейните членове. Ca urmare primul obiectiv al studiului a fost identificarea acestor categorii (neamuri) В резултат на това първата цел на изследването е да се идентифицират тези категории (нации), които се срещат в окръг Долж.
- Локализация на ромски групи на територията на окръг Мехединци. След като категориите бъдат определени и установени кой от ромските родове в момента е активен в Мехединци, втората цел е да се идентифицират ромските групи, в които се съхраняват тези занаяти.

- Подчертаване на характеристиките на всяка ромска група, аспекти, свързани както с практикуваните занаяти, така и с аспектите на техния социален живот. Ромите са добре дефинирана етническа група и в рамките на общностите, в които живеят, се сливат.
- Идентифициране на факторите, които обуславят тяхното установяване в определени области. Определяне на проблемите, срещани в общността, в която са установени
- По-добро познаване на навиците, които са запазени във времето и на ромската / ромска гастрономия чрез генериране на традиционни рецепти от поколение на поколение. Гастрономията е един от елементите, които определят културната идентичност на групата, особено на малцинството, какъвто е случаят с ромите. Затова бяха отбелязани и предствени традиционни рецепти, които жените от ромската общност са научили от техните майки и баби и дядовци.
- Познаване на възможностите за посещение в областта, интегриране на ромските общности: туристически ресурси, инфраструктура за настаняване и достъп до окръга. В тази връзка бяха анализирани най-важните туристически цели, както в района, така и около него, маршрутите към тези дестинации, както и местата, където туристите могат да се настанят.
- Споделяне на сходствата между ромските клонове в страната. Събраната информация за начина на живот, обичаите, традициите и социалните обичаи се потвърждава, както от информацията, събрана от документалните източници, така и от данните от други полеви дейности, за да се подчертаят общите характеристики на тези групи.

Използвани изследователски методи:

- Документален анализ на съществуващи проучвания и публикации за историята на ромската култура в Румъния и в Мехединци, както и характеристиките на всеки ромски клон. Тези доклади са или проучвания, проведени от академичната общност, или изследвания, проведени от неправителствени организации, ангажирани с познаването и популяризирането на ромската култура.

- Вторичен анализ на статистическите данни, свързани с ромското население, данни от официални доклади и други изследвания. Докладите и официалните проучвания, които са използвани, са данни от статистически институти или други държавни институции.
- Теренно проучване, качествено, използвайки метода на индивидуално интервю с представители на ромските клонове в окръг Мехединци, които по-късно бяха включени в проучването. Бяха проведени полуструктурирани интервюта и снимки, свързани с подчертаването на най-представителните социални аспекти на ромската общност в окръг Мехединци.

I. Въведение

1. НАСЕЛЕНИЕ

Според статистически данни, Румъния е страната с най-голямо ромско население в Европа. Според Института за изследване на качеството на живота, който включва резултатите от референдума, оценките, използвани от правителството, и проучванията на гражданското общество, в страната има между 1 442 700 и 1 588 552 роми, представляващи 7% от населението.

Това, което отличава ромската общност от нас, е разнообразието, което се отразява в географското разпределение на ромите, различните групи и диалекти, културното наследство и традиции.¹

Въпреки че ромите са се разселили в цяла Румъния, преброяванията показват, че ромските общности са по-многобройни в някои области, отколкото в останалата част на страната. По този начин има по-голям брой роми в окръзите на страната, като Брашов, Сибиу и Муреш; в западните области: Сату Маре, Сълаж, Бихор и Арад, както и в южните окръзи, Долж и Мехединци.

При последното преброяване през 2011г. население на окръг Мехединци е 265 390 жители, което представлява 1,32% от населението на страната, със средна гъстота от 53,8 жители на км2. При същото преброяване етническата структура на населението на окръг Мехединци е както следва:

236 908 румънци

10 919 роми

996 сърби

466 Чехи

153 Унгарци

151 германци

40 турци

21 гърци

16 китайски

16 италианци,

13 украинци

¹ Ръководство за еволюцията на ромското образование в Румъния

https://www.romaeducationfund.org/sites/default/files/publications/web_romania_report_romanian.pdf

11 евреи
10 руснаци-липовани
6 българи
3 хървати
3 поляци
3 чанго
29 души с различна етническа принадлежност
15 624 души, за които информацията не е налична²

1.1. История

Окръг Мехединци играе важна роля в историята на ромите в нашата страна. Освен това, първият документален запис за ромите в северните дунавски територии е свързан с този регион.

В северно-дунавското пространство първото документално доказателство за ромите датира от 1385г., когато князът на Влахия, Дан I, притежание на манастира Тисман, които преди това принадлежало на манастира Водица близо до Турну Северин. Между движимите и недвижим имот, дарението на чичо му Владислав I, към манастира Водица, който той е основал между 1370-1371 г., се намирал и 40 "ацигани". Ромските служители от манастира Тисмана са припомнени във всички последващи потвърждения на нейните притежания.³ През 1388 г. Мирча Старий дарява своя манастир "Манастир Козия", "300 цигански жилища".⁴

Историческите проучвания показват, че ромите са пристигнали на тази територия някъде през X-XI век, идващи от Индия. Миграционният поток следвал маршрут, обхващащ Мала Азия, а след това и териториите на юг от Дунав. Дунавът бил пресичан главно през сегашната област на Железни врати. Достигнали тази територия, те се интегрират в социалния и икономически механизъм на обществото в което са влезли, като отговарят на нуждите на мнозинството от населението, с което са влезли в контакт. В същото време се

² Монография на окръг Мехединци - www.bnr.ro/files/d/Pubs_ro/Monografii/Monografie_Mehedinti.pdf

³ <http://www.asociatiaproroma.ro/site/index.php/domeniu/cultura/istoriaromilor>

⁴ https://www.academia.edu/5061289/Petre_Petcut_Delia_Grigore_Mariana_Sandu_Istoria_%C5%9Fi_tradi%C5%A3iile_rromilor._Manual_auxiliar_pentru_clasele_a_VI-a_%C5%9Fi_a_VII-a_Bucure%C5%9Fti_RO_MEDIA_2003_116_p_redactor_Gheorghe_Sar%C4%83u

осъществи процес на грабеж, подобен на този, при който свободните селяни достигнаха статута на шерби (селянин без права).

Политическите лидери прехвърлиха правото да събират данъци на някои боляри или манастири. Постепенно това право се трансформира в право върху земята, а по-късно към тези, които първоначално са били свободни. С откъсването на земята, капитанът придобива права и на чужденци, които се заселват в района, защото нямат достъп до правото да притежават земя, така че ромите влизат в състояние на зависимост от господаря и след това се превръщат в роби.

В Мехединци една от най-важните ромски общности е в Стрехая. Първото споменаване на манастира Стрехая датира от 1654 година. Това е акт на купуване, чрез който Гица Циганина, осъден на смърт, е откупен от Теодосий еромана, за да остане завинаги циганин от манастира Стрехая. Заедно с него манастирът е довел всички членове на неговото семейство и им дал дом, къща, на запад, на около 300 метра, където групата цигани-роби довела до създаването на „Циганската“ махала.⁵ Също така в манастира Стрехая е записан писмен запис от 30 юни 1786г. за размяна на циганин, даден от игумена на Страмския манастир Стрехая.⁶

Робството е премахнато в продължение на повече от половин век, а това се случва на няколко етапа.

Първият закон, с който започва премахването на робството, е приет във Влашко на 22 март 1843 година. След 5 години, на 11 февруари 1847 г., по предложение на владетеля Георге Бибеску е приет закон, който освобождава всички ромски манастири и всяко друго обществено заведение от робство. Законът не предвижда обезщетение. Данъкът, който държавата трябвало да събере от освободените хора, бил да служи на откупуването на робите, които биха продали.⁷ В продължение на още три години, на 22 ноември 1850г., е дадено заповед от княза, чрез която на забранява ромските семейства да бъдат разделяни чрез продажба или дарение. Продаването на роми между частни лица е забранено. Когато става въпрос за едно до три семейства,

⁵https://adevarul.ro/locale/turnu-severin/strehaia-paradisul-facturilor-fictive-kitsch-urilor-imobiliare-mostenirea-tiganilor-robi-manastire-urmasii-invert-milioane-nicio-zi-scoala-1_550172c4448e03c0fd7c236d/index.html

⁶<http://sclavia-romilor.gov.ro/items/show/1535>

⁷<http://www.asociatiaproroma.ro/site/index.php/domeniu/cultura/istoriaromilor>

собственикът трябвало да се обърне към държавата, която ги е купила, и веднага да ги освободи. На следващата година е решено държавата да купува робите, които са бити от техните господари.

След това във Влашко, на 20 февруари 1856г. робството на роми (собственост на болярите) е премахнато. Бивши собственици са компенсирани с по 10 жълтици за всеки освободен ром.

След премахването на робството от Барбу Щирбей през 1856г., бившите роби на манастира също им е било дадено земя, заедно с монасите от манастира, на земя в "земите на долината Хушница" и "Стрехайца до изоставените лозя" през 1864 година.

Робите били освободени, но държавата не давала на римите земята и инструментите, необходими за нейната обработка, въпреки че те били законно оприличени със селяните и платените държавни такси. Така ромите трябвало да работят на земята на бившите господари и животът им не се променя значително. Само чрез аграрната реформа от 1864г. времето на княз Ал. И. Куза, някои роми получават земя, ставайки малки селяни, собственици на земя. В същото време много от тях са практикували своите занаяти - лингурари, ковачи и др.

В междувоенния период се извършва най-бруталната агресия срещу ромската общност. На първо място е забранено номадството. По нареждане №. 19862 от 19.11.1940г. Министерството на вътрешните работи забранява на ромите да минават с мечките през селата и градовете и да изпълняват представления с тях. Разрешенията в това отношение са оттеглени. Изпълнението на тази заповед е извършено с подкрепата на жандармерията.

Две години по-късно, през лятото и началото на есента на 1942г. Йон Антонеску постановява депортирането на ромите в Приднестровието. Между 1 юни - 18 юли 1942г са били евакуирани в Бесарабия 81 селца с 5842 членове (61% от всички, които ще бъдат евакуирани), от Бесарабия бяха евакуирани 54 селца с 5027 членове (53% от общия брой ще бъдат евакуирани в Приднестровието). Депортирани са между 25 000 и 300 000 роми, т.е. всички номади, както и някои от уседналите роми. Дори ромските войници, които са били номади в цивилния живот, са изведени от армията и изпратени в

Приднестровието. Ромите са се установили в покрайнините или в сърцето на селата, разположени в областите Голта, Очакож, Балта и Березовка.

След войната оцелелите се завръщат в страната, от където са били изгонени. Първоначално за ромите новият комунистически режим бил добро нещо. През 1949г. в Румъния започва колективизацията. Ромите без земя или записани в пъреите колективи. Някои от тях, дори и да са най-бедните жители, ако имат организационен дух и вяност към партията, биха са могли лесно да се представят на социалната линия. Постепенно започват да се появяват ограниченията.. През 50-те години в Румъния, чрез държавен проект, няколко хиляди ромски семейства са принудени да се преместят в покрайнините на някои градове или малки села в Văgăgan, за да "почистят" големите градове. Между 1956-1959г., когато процесът на колективизация довежда до насилствено разселване на много роми в Бъръган (понякога в цели общности), хората приемат без протест, защото в действителност те са били принудени от милицията да го направят.

Принципите на комунистическия режим предвиждат, че "частните" професии на гражданите трябва да изчезнат. В резултат на това всички частни фабрики са конфискувани от държавата. Инструментите и материалите, използвани от ромите в традиционните им професии, също са обект на конфискация - металообработване, дървообработване, производство на бижута - особено злато, използвано за бижута. Онези, които са били квалифицирани в металообработването, са наети от новите държавни кооперации.

Ромското население е претърпяло големи промени в професионалната сфера. Така ромските майстори, които са изкарвали прехраната си от продажбата на собствените си продукти, трябвало да изоставят занаята си и да работят в новите фабрики или заводи. За онези, чиято работа вече не се търси, санитарните услуги (почистване, събиране на боклука) на градовете стават тяхната нова професия. Често могат да се видят и други роми, които събират материали за многократна употреба или закупуват пера, люспи, парчета текстилен материал, в замяна на тенджери, чаши, чинии и др. Търговците са били в състояние да упражняват професията си през цялото време. Амбулантната търговия е била толерирана от властите главно защото

задоволявали населението и посрещали нуждите на хората, които законната търговия не покривала.

По времето на комунизма бе направен опит за асимилирането на малцинственото население в Румъния, включително и ромите. За да асимилира ромското население в началото на 60-те години, комунистическият режим се опитва да ги принуди и засели в определени части на страната и да забрани традициите и обичаите на тези общности.

В началото на 60-те години започва процесът на заселването на ромите номади. Тъй като в повечето случаи те също седяха в покрайнините на градовете, където се образуваха т. нар. Цигани, процесът увеличава изолацията на ромите от останалата част от обществото.

През същия период в Румъния започва систематизирането, обновлението на населените места, което предизвиква мълчаливо недоволство сред жителите, засегнати от разрушаването на домовете им. Ромите също са засегнати от политиката на принудителна систематизация, кварталите, в които живеят, са премахнати сред първите.

През 1977г. ЦК на РКП анализира положението на ромите и стартира специална програма за социална интеграция, но не е публично достояние. Програмата за социална интеграция се основава на "теста за заетост на ромите". Проблемът с ромите е честото напускане на работното им място поради неадекватност, липса на квалификация, враждебно отношение на властите и дори на населението.

Ромите кълдараша или ромите-кортурари, които имали много златни запаси, бяха принудени да "предадат" държавата. Държавата е предприела поредица от последователни мерки по отношение на режима на съкровищни обекти и благородни метали. Указ №. 244/1978, гласи, че всички „бижута от благородни метали се произвеждат в социалистическите единици и притежават легален знак на румънската държава (...). Тези закони довеждат до конфискация на благородни метали и скъпоценности от различни хора, независимо от техния социален статус, но особено от ромите. Милицията знаела, че номадските роми имат злато и няма да го дадат на държавата, така че разследващите органи са измъчвали много роми, за да разберат къде са скрити тези „съкровища“.

Ето накратко най-важните моменти от ромската история в Румъния⁸

1385	Първото удостоверяване на ромското присъствие на територията на южно роми роби("40 лозунга") са дарени на Конвой на Дан Войевод.
Средновековен период	Ромите имат статут на роби от три категории: роби на господаря (принадлежат на владетелите), роби на манастирите (принадлежат на манастирите) болярски роби (принадлежат на болярите). Най-много били занятчиите и заема ли важна роля в икономиката на румънската държава, които са имали особен характер, изключително земеделски.
8-ми век	Ромите в Трансилвания подкрепят силите на асимилация на императрица Мария Терезия и втория ѝ син Йосиф: се интересува от народната носия и използването на ромски език, каруците и конете са би конфискувани за да накарат на сила да участват в земеделието децата са взети са поверени на селски семейства не роми. Тя премахва робството в Трансилвания и Буковина. Що се отнася до Молдова и Юра Ромвене, законодателството става още по-ограничително:

⁸http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?uuid=9ee10f00-3b1a-43ef-b9ce-227dfbc3bac8&groupId=10124

	отношенията между ромите и неромите са забранени, ромските роби се търгуват индивидуално като стоки, без права.
19 век	Чрез няколко последователни закона ромите са освободени от робството, прилагайки така една от изземията на революцията от 1848г. юНе съществуват обаче мерки за улесняване на реалната интеграция на ромите с новия им статут в обществото. Една голяма вълна на миграция на запад прави доста роми роби дадени на южните германци.
Междувоеенния период	Инициира се движението на ромската еманципация. Появяват се първите организации, които се стремят да защитават и насърчават правата на ромите. Терминът "rom" се използва публично.
1940-1944 г	Десетки хиляди роми са депортирани в Приднестровието и много от тях губят живота си там. Депортирането се предшества от преброяване, насочено към идентифициране на ромските семейства и общности.
Периодът на комунистическия режим	Ромите не фигурират в официалните документи. Тяхното съществуване като етническа група не се признава.

	<p>През 70-те и 80-те години започват принудителни политики за асимилация, които довеждат до почти пълното елиминиране на традиционните номадски или полуномадски ромски общности.</p>
<p>Периодът на революцията</p>	<p>Ромите са признати за национално малцинство и имат политическо представителство.</p> <p>Ромските организации са активни както на национално, така и на местно равнище за подобряване на положението на ромите, за защита на правата на ромите и за борба с дискриминацията.</p> <p>Подобряването на положението на ромите е включено като условие за започване на преговори за присъединяване на Румъния към ЕС. През 1998г. започва процес на разработване на национална стратегия за подобряване на ситуацията Ромите, завършен през 2001г. с приемането на документ от правителството на този етап. Румъния се свързва с дуги държави от Централна Европа и Юго-източна Европа с голям брой роми в рамките на Деситилитието на приобюаване на ромите, ангажирайки се за периода 2005-2015 г да осигурят равновесие на ситуацията на ромите сравнено с</p>

	останалото население от четерите сфери: образование, здравеопазване, местоживеене и достъп до работа
--	--

2. Семейство

Семейството е най-важната социална група и основната среда, в която нормите и ценностите се предават в една общност. Благодарение на тези норми и ценности то има решаваща роля в изграждането на културната идентичност на тази общност. Още повече, че говорим за малцинствена общност и освен това, за номадски произход. Всички те са елементи, които увеличават сближаването и правят микрогрупите социално детерминанти при определянето на основната група.

Ако говорим за понятието „раса“ в ромската култура, то има две значения. Първото се отнася до групата на свързаните с кръвна/роднинска връзка хора, където брачните отношения не са разрешени. Второто значение на термина е това, което обозначава цялата етническа група, чрез която е структурирано социалното родство. От друга страна, в контекста на ромската етническа принадлежност, ние също трябва да се занимаваме с разделението на професионалните подгрупи. Тук не говорим за кръвни роднини, затова браковете вътре в групата не са възпрепятствани, а те дори са предпоставка. Тази група изпълнява редица съществени функции за социалната организация на малцинствената общност: политическа власт, обща професионална структура, съвместим икономически статус, общ диалект, елемент на представителство, правна сила.

Функциите на семейството са много важни и запазват своята културна идентичност. Ролите на ромските мъже и жени в ромските семейства са традиционни и консервативни. Обикновено жената се грижи за домакинството и децата, образованието и бракът на децата, които осигуряват собствените си потомци, а съпругът е отговорен за защитата на семейството и работата си.

След това говорим за степента на групово покритие, както и за системата на родителство и формата на наследството. Не последно е упражняването на

власт в резултат на морален кодекс - предписания, табути и санкции, свързани с взаимоотношенията на членовете на семейството.

Ефектът от такава многократна дефиниция е, че в традиционната култура на ромското семейство и общност са взаимозависими. Това се изразява във факта, че семейството трябва да спазва правилата и нормите, наложени от общността, а от своя страна общността зависи от семействата. Доказателство, че в тази общност ролите на властта се приписват на членство в едно или повече семейства. Също така действията на социалната група по отношение на семейството са още по-силни, тъй като границите между семейството и общността са по-гъвкави. Пример за това е разширеното семейство, което има характеристиките на общност, в която групите на потомците дължат взаимно своята лоялност.

От културна гледна точка, запазването на ролите в двойката, както и в отношенията между родител и дете, е стратегия за защита на наследения модел на идентичност, който да бъде предаден на бъдещите поколения. Съпрузите докладват един на друг, като се позовават на традицията според правилата, наследени от техните родители ("баща ми никога не би казал на майка ми, че", "майка ми няма да направи това", "жена ми в семейството не трябва да прави това"). Пример за съпруга е , тази която прехвърля майчиния модел предложен от майката на съпруга ѝ и го припокрие с целта на собственото съществуване с нея.

Сред правилата и обичаите, които се срещат в ромските общности, някои от най-важните се отнасят до момента на брака.

Неетническите стереотипи говорят за покупката на булката от младоженеца. Обяснението за този навик обаче е по-нюансирано. В ромската общност приемането на подарък задължително предполага предлагане на подарък, като тази реципрочност се среща и в случай на брак. В резултат на това, или булката се плаща от семейството на младоженеца, или има смяна на булки. В този случай, има едно момиче, което се омъжва за брат на бъдещия си шурей , който ще бъде жена на брат ѝ. Ние се занимавахме с интегриращ механизъм в социалната група, която обединява две големи семейства.

В рамките на разширеното ромско семейство могат да бъдат идентифицирани всички видове семейни отношения: кръвосмешение (брат-

сестра), кръвосмешение между родител и дете, съпруг / съпруга, снаха / зет, сватове , тъстове (кръсник-кръщелник), сред които първите две са биологично определени, а последните две са социално.

Най-важната връзка е между родител и дете. Тя има двойно определение - социална и биологична. Освен това се добавя, че е най-прекият начин за предаване на идентичност и запазване на културните модели. Тази връзка е предимно вродена, но тя може да бъде и друга форма, а именно връзката на осиновяването, когато детето не е биологично, а прието, осиновено. Навикът да се разделят деца е често срещано явление сред ромите, защото семействата, които не могат да имат деца, осиновяват поне едно дете от техни роднини. Не е изключено, че чуждестранно дете може да бъде отвлечено, което също може да бъде доказано извън етническата група. В този случай то се отглежда като собствено дете, без да се прави разлика между него и другите ромски деца в семейството или в общността. В традиционната ромска общност родството по осиновяване не се счита за различна форма на кръвна линия, тъй като осиновеното дете има абсолютно същите права като биологичното дете, включително по отношение на наследството.

Друга особеност на ромското семейство е неговият размер. Средният размер на ромското домакинство е 5.6 лица роми, според проучване, което отчита всички домакинства, включени в извадката, независимо от етническата самоидентификация. Същото проучване показва, че за мнозинството население средният размер на домакинството е 2.8.

Отбелязва се също, че делът на хората над 60-годишна възраст е 5%, а децата представляват около една трета от ромското население. Ромското население има средна възраст от 24 години в сравнение с 35 години за румънското население.

Един от традиционните семейни културни модели в ромската общност е бракът в ранна възраст и ранната бременност (извън или във брак). Интензивно критикуван, този традиционен модел е не само специфичен за ромските общности, но и за традиционните селски общности. В началото на 20-ти век в традиционната Румъния, в селата, семейното поведение е сходно, брачната възраст, особено на жените е доста ниска. Това поведение има няколко обяснения. Едно от тях определено е статутът на жената в общността,

статут, който почти изцяло се определя от способността ѝ да роди. В същото време, бракът и ранната бременност също могат да се обяснят с усещането, което бедните семейства оказват на детето. В тези случаи детето се възприема като продуктивен ресурс като член на семейството, който може да допринесе за икономическата сигурност на семейството.

Деца и младежите между 0-14 години представляват около 40% от общото ромско население, в сравнение с 15% от общото население. В същото време около 17% от общото население на Румъния е на възраст най-малко 65 години, като се очаква този процент да нарасне в близко бъдеще. Така ромската младеж е в рязък контраст с бързото стареене на населението на Румъния.

В занаятчийските семейства децата се обучават от най-ранна възраст на занаятите. Те участват в производствения процес на продукта, първо чрез директно наблюдение, след това с незначителна помощ (например, подаване на бащите инструментите), като по този начин все научават по малко работата.

Например, често ромските момчета напускат училище, за да помагат на семействата си ⁹, като получават допълнителен доход, необходим за ежедневно препитание.

Статистиката показва, че делът на ромските млади жени, които са женени преди 20-годишна възраст, се увеличава - от 70% за поколението на възраст между 25-29 години до 84% за 20-24-та генерация. Увеличава се и делът на ромските младежи, женени под пълнолетие (под 18 години): от 44,6 при 25-29 годишно поколение до 52,1% за поколението 20-24 години ¹⁰.

Около 28% от ромите на възраст между 15 и 19 години са женени, в сравнение с едва 2% от общото население на Румъния. Според Регионалното проучване за ситуацията на ромите (SRR), средната възраст за да имат деца е 21 години за ромските жени в сравнение с 26 години сред не-ромските жени. В едно проучване на домакинствата в Европа сегментът на жените на възраст 14-16 години, които вече са родили, е три пъти по-висок сред ромите, отколкото не-ромите.

⁹https://www.academia.edu/2082066/Incluziunea_romilor_din_Rom%C3%A2nia_politici_institu%C3%BEii_exp_erien%C3%BEe

¹⁰ Показатели за ромските общности в Румъния, Експертна издателска къща, Букурещ, 2002.

3. Социална организация

Тъй като са били затворена и номадска общност, ромите са развили свои собствени социални структури. Те се основават на семейства, които са елементи на властта в етническата група. Те също така дават своя собствен елит, който се е развивал с времето и се радва на неоспорим авторитет.

Първата роля на лидерите е да представляват интересите на етническата им принадлежност в отношенията си с общностите, с които са се свързали по време на миграционния процес. След проникването им в териториите над Дунав се осъществява процесът, чрез който те губят свободата си и стават роби. Робските роми са групирани в "селца" (съюз от няколко ромски семейства), водени от "жив" представител на ромите, наречен Кнези, Жузи или Вътафи. Те получават подаръците, които се плащат ежемесечно от главата на ромските роби и ги предават на своите господари. Техните имена бяха булибаша от турски език. "Булукаша" определи командир на военна част (булук) от Османската империя. В допълнение към събирането на диджма, булубаша съди недоразуменията между селцата, в рамките на "kris" ("циганския съд")¹¹.

Понастоящем атрибутите на bulibas се посрещат от ромските лидери, които са променили заглавието си, за да станат „барони“ (румънци: голи = големи, rom = мъжки / bare rom = човек с голяма власт). Но често тази титла вече не отговаря на нуждите на времето, повечето ромски „барони“ се самообявяват, без да бъдат избирани от общността, в която са част. В миналото решенията на „барона“ са били доста важни, защото зависеха от съдбата на катуна. Днес, с прехода към заседналия начин на живот, повечето от ромите доброволно се разделят от задълженията, които са постигнали в страната, като стават създатели на съдбата на семейството си. Така „баронът“ на ромите всъщност е лидер на семейството, а не на цялата общност.

В момента повечето ромски лидери са взели титлата "цар", "император", "барон", без да вземат предвид реалните проблеми на тяхната общност, превръщайки се в "царе с антураж, палто, корона и богатство", но без никаква социална власт. Това бързо развиващо се самопровъзгласяване често се превръща в бухалка, експлоатирана в най-голяма степен от медийните

¹¹https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Simbolistica%20tradi%C5%A3ional%C4%83%20a%20romilor%20europeni%20%C3%AEn%20perioada%20contemporan%C4%83%20II.pdf

институции, които популяризират собствения си образ чрез архаични теми. От друга страна, една духовна ценност, която се спазва от цялата общност на европейските роми, е тяхната принадлежност към християнството. Затова понякога, за да се получи „морално доверително положение“, царете на ромите се наричат пастори, опитвайки се да използват религиозната ценност.

4. Религия

Повечето роми принадлежат към православната църква, но присъствието на други религии, особено на различните неопротестанти култури, е по-изразено сред ромите в сравнение с общото население. Що се отнася до разпределението на ромските групи / общности според религията, в 1508 групи / общности (68,6%) ромите са православни, в 126 групи (6%) ромите са католици, 66 (3%) ромите са реформирани в 149 (7%) петдесятници, 8 адвентисти, 19 баптиста, 12 мюсюлмански групи, а в 28 групи повечето роми принадлежат към други църкви.¹².

Петдесятната църква (по-точно, различни петдесятни църкви) присъства в 939 общности, адвентисти в 288 и баптисти в 295 общности. Членството в тези нео-протестантски църкви се увеличава, особено в случая на петдесятната църква, и означава по-интензивна религиозна ангажираност на ромите от традиционните "църкви".

5. Ромски език

Езикът е най-важният елемент в определянето на една общност и особено на малцинство. В случая с ромската общност ситуацията е една от двете причини. На първо място, тъй като от началото на миграцията от индийската област, до съвременното, ромският език е бил изключително говорим. Писмеността е започнала през 19 век, но през 20 век е фиксирана по ясни правила. Второ, защото има цигани които вече не говорят езика, но все още имат много други идентифициращи елементи, което ги прави все още класифицирани като роми.

¹² SocioRoMap-
ПРОУЧВАНЕ НА МЕСТНИ ЕКСПЕРТИ ПО РОМСКИТЕ ОБЩНОСТИ И КОМПАКТНИ ГРУПИ В РУМЪНИЯ,
[https://www.academia.edu/34055325/SocioRoMap -
ANCHETA_EXPER%C8%9AILOR_LOCALI_PRIVIND_COMUNIT%C4%82%C8%9AILE_%C8%98I_GRUP%C4%82RILE_COMPACTE_DE_ROMI_DIN_ROM%C3%82NIA](https://www.academia.edu/34055325/SocioRoMap_-_ANCHETA_EXPER%C8%9AILOR_LOCALI_PRIVIND_COMUNIT%C4%82%C8%9AILE_%C8%98I_GRUP%C4%82RILE_COMPACTE_DE_ROMI_DIN_ROM%C3%82NIA)

Лингвистите са съгласни, в голяма степен, че ромският език произхожда от санскрит (Пракрит). Следователно това е част от индоарийския език и е свързана с други езици в същата област: бенгалски, кашмирски, хинди, гуджарати, маратхи, пенджаби и други.

Въз основа на тези лингвистични анализи някои специалисти дори са идентифицирали маршрут, по който ромите са пътували от Индия по време на тяхната миграция. Всъщност, по време на тази миграция, която ги довежда в Европа, ромският език е бил повлиян от езиците, с които е влязъл в контакт, като например: хинди, персийски, грузински, арменски, гръцки, турски, арабски, български, македонски, сръбски, Румънски, руски и западноевропейски езици. Това довежда до множество диалекти и разновидности, които познаваме днес. В резултат на това някои ромски общности говорят смесени езици, базирани на езика на региона, в който живеят, но запазват ромския речник. Тези езици са известни на лингвистите като параримски разновидности, а не диалекти на самия ромски език.

Те са свързани диалекти и по далечни диалекти, по-лексикални или морфологично отстранени. В Румъния тези основни диалекти са: калдера, лингурари, карпатски, урсарски.

Ромският език се използва главно като устен език, но в модерната епоха той започва да се използва и в писмен вид. Съществуват записи за първи път през шестнадесети век, с написването на думи от не-ромски учени, като Андрю Борд, но едва през деветнадесети и двадесети век е поставен в ортографски конвенции.

Написана е главно на латиница и до известна степен на гръцка, кирилица, арабска и деванагарийска азбука.

6. Елементи на митологията в ромската култура

Тъй като по произход са номадско население, ромите са разработили цяла серия от митове, около които са построени легенди и истории.¹³ Историята на ромската култура произхожда от номадите. Тъй като са били в непрекъснато движение и в контакт с много култури и цивилизации, ромите са култивирали

¹³https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Simbolistica%20tradi%C5%A3ional%C4%83%20a%20romilor%20europeni%20%C3%AEn%20perioada%20contemporan%C4%83%20II.pdf

и развивали с течение на времето цяла серия от митове. Така са се родили много легенди, истории, песни, обичаи и предания, които са повлияли на живота на ромите и често на живота и културата на мнозинството, с което са влезли в контакт. Тези митове са родени около ориентири на живота на ромите:

- a. - Слънцето. Има легенди и истории за произхода на ромите, които казват, че са били деца на Отец-Слънце. В началото те се радвали на съвършена свобода, като птици, които се разхождали по безкрайното кралство на Слънцето. Но след като ромите открадват конете от баща си, Слънцето, той ги проклиня и ги откарва в царството на Майката Земя. Тук Бог прерязва крилата им и ги заменя с Коня. На практика в митологията, която илюстрира произхода на ромите, се подчертава тясната връзка между рома и коня.
- b. - Конят. За ромите конят е най-важното и най-обичаното животно, оценено като член на семейството. Цененето на тези животни е оправдано в историята на ромите, тъй като те представляват "двигател" на поклонението на катуна. Ако не са имали коне, ромите не биха могли да практикуват традиционните занаяти на номадски занаятчии и не биха могли да осигуряват ежедневно живот за всички членове на общността, жените, децата и старейшините. По-големият брой коне от една страна предлагат на своите стопани по-безопасен и по-бърз начин за пътуване между населените места. В същото време конете са имали първичен статус в живота на всеки ром, тъй като са били използвани не само за транспортиране на членовете на общността, но и като стока, която има най-висока стойност при сделка за покупко-продажба. Сред най-известните роми в лечението и търговията с коне са били „Геамбаши“. По-голямата част от времето, конят, чрез вниманието и оценката на ромите, особено мъжете и главите на семействата, надхвърляше неговата практическа и материална стойност, по-скоро придобиваше ритуален характер. В ромските семейства, особено в номадите, техният кон и сбруя се считат за "чисти обекти".
- c. - Огънят. Това е естественият елемент от жизненоважно значение в живота на всяка ромска общност. В старите дни, в края на деня,

ромските кървани спрали на лагери и палели огън на полето, близо до водоизточник. Жените приготвяли храна, а мъжете се грижели за конете и ги приготвяли за нощта. На масата много пъти се редували песни и танци, или пренаписването на истории и спомени, и всичко това се разгръщало в светлината на пламъците. В ромската култура образът на огъня се свързва с оптимизъм и страст към живота, защото неговата топлина ги кара да забравят всички лоши събития през деня.

- d. - Съдбата. Много важна за ромската общност е съдбата, която има почти кореспонденция с късмет и как тя може да повлияе на техният начин на живот. В ромския език и двете понятия са обхванати от сложната концепция за "baht" (на ромски език означава "щастлива съдба"). В тази концепция е вярата в прераждането, късметът на индивида може да бъде обяснен или оправдан чрез натрупването на добри или лоши дела от предишен живот. Съдбата и късметът, разбира се, се споменават в почти всички форми на ромската култура: от песни, истории, от дискурси до загадки. Ромските жени са знаели как да използват майсторството или техниките на познанията си, думите на съдбата и богатството, които са били в основата на тези ритуали. Беше навик, когато ромите опънат палатките в някоя местност, ромските гадатели да бъдат очаквани от общността, за да отгатнат съдбата и късмета им.

7. Традиционно облекло на ромската общност

Запазването на идентичността и традициите на ромското малцинство е тясно свързано с опазването на традиционното облекло. За мъжете като цяло няма традиционно облекло.. Някои мъже носят шапки или големи мустаци. При общностни събития или празници и тържества, ромските мъже носят костюми, често ярко оцветени, с бяла или цветна риза, и обръщат специално внимание на обувките (обикновено носят дантелени обувки или, ако не са много лачени обувки, които "блестят" ")

Ромските жени носят дълги поли, многопластови и богато оцветени, големи обеци, дълги коси, сплетени и понякога с цветя в косата. Според ромската традиция краката на жената не трябва да се виждат; в противен случай цялата долна част на тялото на жената се счита за нечиста. Нарушаването на този принцип е много сериозно и жената се пренебрегва в общността си, така че винаги трябва да се носят дълги поли.

Що се отнася до цветовете в ромското облекло, червеното е преобладаващо, защото този цвят се смята, че носи късмет. Не липсват и другите основни цветове в ярки нюанси.

С изключение на цветовете, жената няма много разнообразен гардероб. Традицията казва, че една омъжена жена трябва да носи шал на главата си, за да го покаже. Жените обикновено носят ценни бижута. Не само, че бижутата са красиви, но и имат практическа стойност: те представляват семейното богатство. В миналото номадските роми нямали място да пазят златото си и затова жените го носели в косата си или в дрехите си. Много роми носят и предмети, изработени от метал или кост, които смятат за амулети за късмет. В тяхната вяра те ги предпазват от злото и им носят късмета.

8. Разделение по родове / професия

Една от характеристиките на ромския етнос е, че тя е разделена на нации, които са объркани с професии. Това е единственият случай, в който в рамките на една етническа група еволюцията на някои групи е коренно различна, в зависимост от икономическия и социалния контекст.

Материалната култура на европейските роми е имала по-специално утилитарна роля, адаптирана специално за балканското пространство, за аграрната икономика, с която ромите са се свързвали от първото си появяване на европейския континент. Професиите на европейските роми включват големи области на адаптация към местните нужди. С течение на времето европейските роми показват своето майсторство в традиционни професии, съобразени със строгите нужди на аграрните общности: железария, изработване на бижута, конни стоки и сервитьори.

Така някои ромски народи, които са влезли в по-голям икономически контакт с мнозинството от населението, са приравнени към загубата на език. Въпреки това, те са запазили елементи на идентичност като носия, гастрономиите, песните и специфичната си музика.

Исторически и лингвистични проучвания показват, че различията между ромските групи се получават по време на миграцията от индийския полуостров. Тези различия довеждат до отделянето на ромите от езичниците, а общностите, с които са влезли в контакт, или географските райони, където са се заселвали, са допринесли за акцентирането на тези различия. Освен това езичниците се диференцирани според професиите, като всеки род професия имала под групи (например при ковачите има налбанти).

Ромите възприемали професиите, както и всички занаяти от поколение на поколение. Необходимостта да се адаптират към материалите, условията и изискванията за това къде са ходели, е определящ фактор за това, как те практикуват своите занаяти.

След като достигат на север от река Дунав, ромските групи влизат в контакт с мнозинството от населението, но етническата принадлежност никога не е била приемана и от векове е била поддържана в маргинализирано положение. Ето защо членовете на етническата група са разработили поредица от стратегии за адаптация, чрез изолация от мнозинството, или чрез запазване

до известна степен на миграционния характер. В резултат на тази стратегия се запазва маргиналността и се формират отрицателни етнически стереотипи срещу ромите.

Елиминирането, вместо да улесни преодоляването на различията, ги увековечава в друга форма. Непрофесионалното освобождение е тласнало това малцинство в специфични професии, запазвайки отхвърлянето, дискриминацията и бедността. Разработени са спомагателни професии за

	11. Cunoașteți vreo meserie tradițională?			Total
	NR	Da	Nu	
Studii superioare	10	14	54	78
	12.8%	17.9%	69.2%	100.0%
Postliceală	5	1	15	21
	23.8%	4.8%	71.4%	100.0%
Liceu	25	53	230	308
	8.1%	17.2%	74.7%	100.0%
Școală profesională	3	43	175	221
	1.4%	19.5%	79.2%	100.0%
Gimnaziu	21	106	548	675
	3.1%	15.7%	81.2%	100.0%
Școala primară	26	128	307	461
	5.6%	27.8%	66.6%	100.0%
Fără școală	5	28	143	176
	2.8%	15.9%	81.2%	100.0%
NR	13	19	85	117
	11.1%	16.2%	72.6%	100.0%
Total	108	392	1557	2057
	5.3%	19.1%	75.7%	100.0%

обществото като ковачество, дървообработване и др. Някои групи са се специализирали в използването на лоши ресурси с нисък икономически потенциал (закупуване и продажба на празни бутилки) или незначителна

експлоатация на общността (познаване/врачуване, просия).

Много от тези професии сега са загубени. Сред липсващите или застрашените ромски професии са: обработка на кости и рога, от които се правят гребени, дръжки, дръжки на ножове, дръжки за лули, глави на гегли за овчари и рога за барут за пушки; Обработка на животински кожи; обработка на животински косми с направа на четки, баданарки; зидаро-мазачеството, за което са изработвали глинени тухли; търговия с коне.

Скорошно проучване показва до каква степен тези традиционни професии все още присъстват в ромската общност¹⁴. Както може да се види от таблицата по-

¹⁴<http://www.initiativa-romi.ro/intranet/Documentos/Raport%20de%20cercetare%20-RO%20site%201%20FINAL.pdf>

долу, познанията за тези занаяти са обратно пропорционални на нивото на проучванията.

По отношение на разпределението на тези, които познават тези занаяти по географски критерии, съответно според района на развитие, се установява, че регионите, ценители на традиционните занаяти са:

Югозапад - 40,8%

Център - 20,6%

Североизток - 17.2%.

Районът Олтения е добре представен, а окръг Мехединци също играе много важна роля.

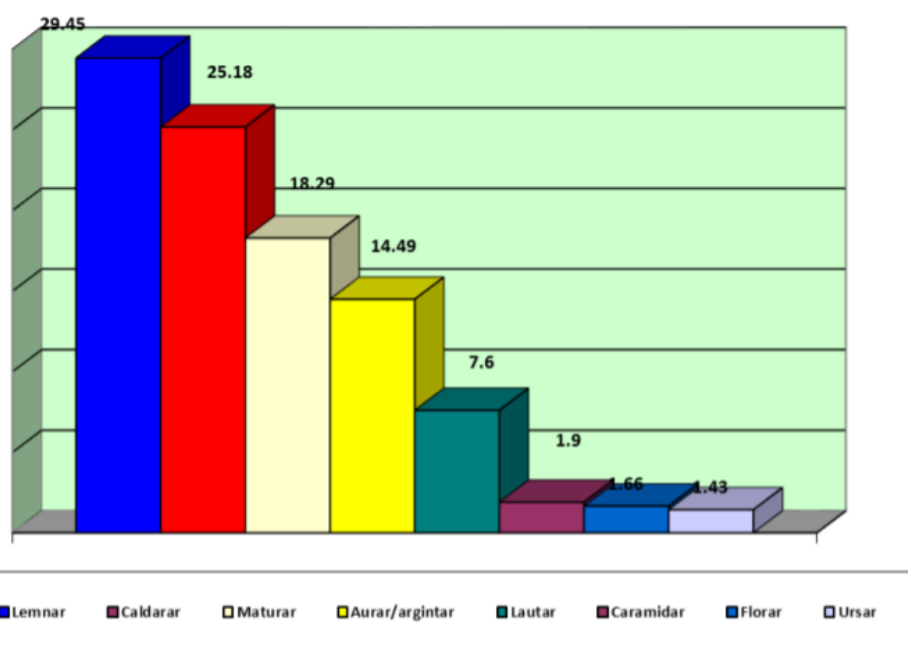
Местата с най-много познания за традиционните занаяти идват от населените места: Флорещи, окръг Клуж (11 души), Валя Молдовеи - Мирону, окръг Сучеава (18 души), Алба Юлия, окръг Алба (13 души), Киджир, окръг Алба, Шимиан, окръг Мехединци (14 души), Стрехая, окръг Мехединци (27 души), Скею де Сус, окръг Дъмбовица (27 души), Манещи, окръг Дъмбовица (11 души), Лудещи, окръг Дъмбовица Крайова, окръг Долж (60 души).

Както можете да видите, от 10 населени места в цялата страна, две са от окръг Мехединци. Статистическият профил на традиционните занаятчи (събрани от гледна точка на броя на хората, а не на теглата) е следният: мъж, живеещ в селските райони на възраст 21-30 години, завършил основно училище от Югозапад, Център или Юг , окръзите Долж, Мехединци, Муреш, Алба, Дамбовита, вероятно от Крайова, Скию де Сус, Стрехая, Лудещ, Валеа Молдовой-Мирону или Куджир.¹⁵

Както беше споменато, някои от тези занаяти са загубени. Други обаче все още присъстват в общностите и благодарение на традиционните панаири те осигуряват добър източник на доходи за ромите.

Графиката по-долу показва най-известните традиционни занаяти в ромската общност, които дават имената на представителните родове.

¹⁵<http://www.initiativa-romi.ro/intranet/Documentos/Raport%20de%20cercetare%20-RO%20site%201%20FINAL.pdf>

Cele mai cunoscute meserii tradiționale sunt cele de lemnar/lingurar (29,45%), căldărar (25,18%), măturar (18,29%) și aurar/argintar (14,49%).

Диаграма: Най-познатите традиционни занаяти са тези на лингурару (29,45%), бъкърджия (25,18%), метлар (18,29%) и златар/сребрар (14,49%)

Тези традиционни занаяти, които се практикуват от векове и представляват самата същност на ромските поднационали, могат да бъдат важен туристически ресурс¹⁶. Вероятно те ще изчезнат поради липсата на пазар за продажби и липсата на интерес от младежите към поемане на занаятите от по-възрастните хора, както се вижда от цитираното по-горе изследване.

Друга причина, поради която традиционните занаяти вече не се търсят е, че суровината за производство на продуктите е сравнително скъпа, а изработката изисква време и умения. Също така купувачите са доста малко. Въпреки че в момента на европейско равнище съществува тенденция за финансово подпомагане на традиционните занаяти, основният пазар за продажба на занаятчиите е представен от магазините в близост до музеите или организирани от тях панаири, няколко пъти годишно.

. Що се отнася до взаимоотношенията между занаятчиите, в повечето случаи занаятчиите се отнасят по между си като роднини, информират се

¹⁶Nistoreanu Puiu, Liliana Nicodim, Tănase Mihail Ovidiu - Profesiile Tradiționale – Element al Dezvoltării Turistice Integrate în Spațiul Rural, lucrare consultată la adresa http://www.amfiteatrueconomic.ro/temp/Articol_634.pdf

взаимно за съществуващи панаири, споделят мнения и идеи за това как се осъществява продажбата в определени области, как да се подобрят продуктите и стратегията за представяне и продажба на продукцията, за стоката, запазват един за други пространства за експониране. В зависимост от обектите, създадени поотделно от всеки занаятчия и от начина, по който продажбите продължават, други са по-фокусирани върху създаването на един и същ модел или промяна на някои от тях. Занаятчиите често имат различни теми за обсъждане и социализиране, говорят за ежедневието, за проблемите, които един или друг човек среща, за политическия живот, но като цяло става въпрос за занаятчийство, защото практиката им ги обединява най-много..¹⁷

Съществува връзка между традиционните професии и развитието на общността. Днес, когато конкуренцията е в основата на икономическите отношения, традиционните сделки са тези, които могат да подкрепят отношенията на сътрудничество на ниско ниво, като конкуренцията се прехвърля на по-високо ниво, на регионите. Това е възможно най-добро за всички. На местно ниво се развиват качествени туристически услуги и туристите се ползват от уникални и автентични преживявания.

На регионално ниво конкуренцията ще стимулира други населени места да съживят туристическите си предложения, като Румъния има голям потенциал за селски туризъм. Като се има предвид, че народните обичаи и традиции са основният елемент на диференциацията в състава на туристическата оферта, е възможно във времето и с участието на всички местни фактори да се постигне устойчиво развитие на местността, с определени предимства за всички участници.

9. Влияние на традиционните занаяти върху ромското пробщаване

Интеграцията на ромите е една от най-спорните теми както в румънската общественост, така и в европейската. Според специалистите интеграцията е развитие на общи елементи и черти между малцинствената етническа група и мнозинството. Това могат да бъдат социални ценности, начин на живот, начин на работа и други, водещи до цивилизовано съжителство, без необходимостта от асимилация. С други думи, малцинствената група запазва своята културна

¹⁷<https://www.revistacalitateavietii.ro/2014/CV-2-2014/03.pdf>

идентичност, но намира баланс между собствените си ценности и ценностите на мнозинството. Вместо това асимилацията се определя като пълно поглъщане на културата, обичаите, традициите, носиите и езика на мнозинството от малцинствена група. Чрез този процес малцинствената група има свои характерни черти.

Асимилацията може да бъде естествена (чрез съжителство за по-дълъг период от време) или принудителна (преследвана от държавни мерки, обикновено в тоталитарни режими).

Ако се позовем на положението на ромите, ние се сблъскваме със ситуации, когато някои нации са асимилирани, най-често по естествен път. Такъв е случаят с ковачи или рудари, които вече не говорят езика и се отказват от повечето си навици.

Насърчаването на традиционните занаяти може да бъде един от начините, чрез които може да се постигне интеграция. Същевременно това е и средство за подобряване на икономическото положение на ромските семейства.

Проучванията, проведени в рамките на ромските общности, показват, че ромските семейства са изложени на по-голям риск от бедност, докато на ниво ромски домакинства доходите от труд имат по-малък дял от този на съседите, принадлежащи към мнозинството. В същото време алтернативните източници на доходи са особено ограничени.. Например, ромите произвеждат по-малко земеделски стоки, които биха могли да им помогнат да си осигурят препитание от селското стопанство. Повечето роми имат парцели обработваема земя, по-малко от половин хектар; освен това те заявяват, че поради дискриминационната процедура за реституция те получават земя с лошо качество на неблагоприятни места, която само в много малка степен може да бъде използвана отглеждане на земеделски култури.

Ето защо традиционните занаяти на ромите могат да бъдат средство, чрез което те могат да изкарват прехраната си. По време на комунистическия режим практиката на тези занаяти е систематично обезкуражавана, като по този начин почти елиминира някои от тях. Много роми се насочили към други дейности като събиране на празни бутилки, хартия или метален скрап и продажбата им в събирателни центрове или се занимават с продажба на дрехи

втора употреба, дейности отнемачи време с лошо заплащане и крайно уязвими.

Традиционните занаяти започват да се появяват отново след 1990г., когато започва голям процес на съживяване.

Професионалното обучение е важен показател за участието на ромите в социалния и икономическия живот на общността. В зависимост от това те могат лесно да се интегрират на пазара на труда и финансово да подкрепят семействата си. Малко повече от половината от ромите нямат никаква професия или извършват дейности, които не изискват предварително обучение чрез официалната система за обучение.

Така 33,5% от ромите нямат квалификация, (14,3%) са фермери земеделски производители и (4,6%) са общи работници. Съвременните квалификации се срещат в 37,3% от случаите, а традиционните - в 10,3% от случаите. Не можем да говорим за големи различия между жилищните и селските и градските райони. За разлика от тях, мъжете са по-опитни от жените, делът на жените без работа (37,1%) е значително по-висок от този на мъжете (15,3%). Ромските общности имат негативни последици за тяхната квалификация. Така за ромите, идващи от компактни и донякъде изолирани общности, съществува специфична липса на квалификация или съществуването на умения в традиционните занаяти. Тъй като те се отдалечават от тези общности, ромите стават по-квалифицирани, обикновено в съвременните професии. Анализът показва промяна на квалификацията на ромското население. Ако бабите и дядовците представляват основният дял в традиционните занаяти, тяхното влияние постепенно намалява до поколението на родителите и става по-слабо за младите хора.

От особено значение е нивото на професионална квалификация на ромското население, което се влияе от вида на общността, от която идват. Така в компактни и донякъде изолирани общности съществува специфична липса на квалификация или съществуването на традиционни професии. Малко са възможностите за традиционно занаятчийско майсторство, някои от ромите стават опитни в съвременните занаяти.

- Дейността, специфична за мъжете в общността, а и не само за тях, е отливането на цветни метали „Алуминиеви съдове“. Според традицията

тази професия се учи от баща на син. Момчетата са кооптирани ангажирани относително млади (под 10 години) в тази дейност. Техният принос не е съществен, защото работата е много трудна и някои операции са невъзможни за едно дете. Законодателна мярка, наложена в началото на 2001г., забрани закупуването на рециклируеми материали за многократна употреба за практиката и въведе ограничение на търговията и правата за преработка на цветни метали.

Ромите в бедните общности са разработили своя собствена стратегия за увеличаване на финансовите си ресурси, търсейки сделки, където няма конкуренция с членовете на мнозинството (събиране на бутилки, желязо, продажба на пуканки, семена, царевица и др. Тази ситуация създава по-ниско социално положение на ромите, което може да се разшири като предразсъдъци и стереотипи в цялата общност.

Традиционните ромски работни места професии са все по-малко търсени атрактивни (музиканти, сребрари, ковачи, калаиджии, търговци, зидари и др.) Предаването на знания, свързани с тези занаяти, е пренесено от поколение на поколение, като е тясно свързано с народите, към които принадлежат.

Съвременните занаяти са придобити чрез посещаване на курсове в системата на образованието или на работното място. Това са: зидар, художник, дърводелец, автомеханик, шофьор, заварчик и др. Според статистиката тези умения са по-присъстващи в градската среда, отколкото в селските райони. Делът на ромите със съвременни професии е 37.3%, а тези с традиционни занаяти - 10.3%.

Бакърджии

I. Общи съображения

Калдарашите или Бакърджиите са едни от най-видимите известните ромски популации и са допринесли най-много за формирането на имиджа на мнозинството сред ромите като цяло. Това е така, защото те имат някои характеристики, които ги индивидуализират - номадски живот и каруците им са оцветени и с високи вагони, теглени от коне или мулета. И от конституционна гледна точка, те бяха лесни за забелязване - те са по-бели и по-високи и а жените са по-яки ¹⁸.

Понастоящем, според статистическите данни, повече от 62% живеят в селските райони, а окръг Мехединци е една от областите, където Калдарашите са сред най-добре представените нации.

II. Социални аспекти

За занаята

Калдарашите са занаятчии, ковачи, бакърджии, сребрари и умели майстори в металообработването. За тях основният работен материал е бронз или месинг от котли, тигани, тенджери, кутии за готвене, (котли с покритие, използвани при производството на дестилирани напитки), украшения, тави, стъкло и др.

В по-късни времена тези материали са заменени или допълнени с неръждаема стомана или алуминий. Както и в други случаи, семейството на калдераша е разделено на други под-семејства- златари, лъиеша, кортурари и бидинари.

Семејство

Тъй като калдарари са тези които зса запазили своята идентичност и от гледна тпочка на семејните отношения, нещата не са се сменили. Семејството се разширява и всички негови членове живеят заедно. Като цяло, кварталът е обитаван от роднини: обикновено за семејните млади хора, стаите се строи към къщата на бащата на младоженеца или в двора на старата къща.

Живите принципи на обкръжаващата общност са: братство ("phralipe"), което е взаимна помощ и колективна отговорност; взаимно уважение, чест и вяра, съчетани в понятието "rakiv" и чистота ("ujimos"). Те се изразяват чрез

¹⁸https://adevarul.ro/locale/bacau/viata-comunitatilor-caldarari-cea-mai-inchisa-casta-romilor-reprezinta-kris-autoritata-respectata-sfintenie-1_576aa6f75ab6550cb8317b5d/index.html

поревица от много важни забрани и препоръки. Доста голям брой правила се отнасят до човешкото тяло и ритуалната хигиена.

При кълдарарите тялото е чисто от колана на горе и мръсно от колана на долу. На сутринта, преди да говори с някого, калдераша винаги мие лицата и ръцете си, за да се очисти. Долната част на тялото трябва да бъде постоянно покрито, както при жените, така и при мъжете. Жените носят дълги поли, като по този начин се очертава разделителната линия между долната и горната част на тялото. Полата не се прекарва през главата, за да не може да я оскверни. Затова те никога не се обличат с панталони или къси поли, а ромските мъже носят дълги, никога къси панталони.

Ризите се перат отделно от поли и панталони, в различни съдове, специално за всеки компонент на дрехата, горни или долни. Никога не смесвайте вода или чинии за миене на кухненски предмети с вода от прани дрехи. По същия начин кухненските прибори и съдове се измиват отделно от дрехите.

III. Културни аспекти

От всички подродове, кълдарари са запазили своята културна и лингвистична идентичност. В ромския език има четири различни диалекта: урсъреск, на кълдарарите, на спойторите и карпатик, като 60% от езиковия произход на тези диалекти е общ, а останалите се различават от една подгрупа в друга. Всъщност диалектът на кълдарарите е в основата на ромския език.¹⁹ Ромите, които говорят с богохулен диалект, са достигнали до сегашната територия на Румъния, след като са пътували от Индия през Близкия изток и Османската империя. Вместо това конярите имат славянски влияния, което подкрепя идеята, че те са проникнали в Молдова, идващи от Изтока, където са били повлияни от казаците, срещнали се в руската степ, с които се смесили.

Една от основните характеристики на бившата номадска калдера е била добива на злато. Бидейки номади, единственото им богатство било златото, което носели с тях през цялото време, скрито в столовете на каруците, дори в

¹⁹https://adevarul.ro/news/eveniment/caldararii-neamul-dat-limba-rromani-literara-1_50ba02f67c42d5a663afb8ea/index.html

палките, които носели по-възрастните мъже. „Понякога го оставяли временно на определено място в селата, където минавали. Това място било яма, близо до определена точка, точно на ръба на пътя, където била палатката. Над това място, където са погребали жълтици, те палили огън докато стояли там, превръщайки го в добре изгоряло огнище, с пепел и въглища около него, без никой да подозира, че са погребали част от жълтици, което взеха в замяна. “

По времето на комунизма, златото било конфискувано. За конфискуваните златни монети бакърджиите получили документи за доказателство, така че след събитията от 1989г. въз основа на тези документи златото им било върнато. Периодично органите на Милиция и Секуритате изземали големи по незаконен начин количества злато от бакърджиите, възстановявали златните си резерви и подкрепяни от ромите в Сърбия и Унгария.

Една от най-компактните общности калдарари е в Стрехая, която някога е била първата резиденция на Банат на Олтения. Установени тук като роби на господарите и на и на манастири, калдарарите са били освободени и останали в тези земи, развивайки цял квартал на местността.

Сред тези, които са били отведени в Приднестровието, са онези, които след завръщането си в страната се завръщат в Стрехая. До депортирането те разглеждали тази зона като селца в циганските жилища. Те пристигнали тук през пролетта на 1944 г., групи от семейства с булибашите , Мош Михай Танасе и неговата сестра, Брандуша Михай, и решили да останат за същото време, да вземат къщите и да се откажат от времето си в палатки. След 1944г. в Стрехая броят на ромските семейства нараства с пристигането на други семейства от съседни села и дори от други части на страната.

IV. Представители на ромите от окръг Мехединци

1. Чеангир Нани (45 години), община Шимиан Занаяти

Нани Чеангир казва, че е наследил професията калайджия от баща си. Той произвежда котли, тави, кофи, чайници, тенджери и други предмети за бита. Той има своя собствена работилница, където прекарва по-голямата част от времето си.. Като инструменти използва предимно класиката, чука и наковалнята, но сега са придобили и някои модерни (електрическо свредло за дупки и не използват дорника), което прави работата им по-лесна и ги прави по-ефективни.

*Предмети,
произведени в
собствена
работилница*

дад

Например, за да се направи „доилна“ кофа от неръждаема стомана (кофата за мляко, която има специфична форма, която е по-лесна за използване по време на доене), отнема 3 часа. Алуминиевият лист се поставя на пейката, нарязва се, изрязва се дъното на кофата, след това се огъва листа, увива се стената на кофата, правя двойния шев за съединяването, закръгля се дупката за мястото, където ще се постави дръжката. След това има дупки, където са поставени ушите и те се заковават, а дръжката е прикрепена. Фугите се придържат към калай (в майсторството, се лепи , това е тайната на обекта).. Ако саксията кофата е добре свързана, тя е много добре направена, защото не позволява течността да се източи. ”

За кофата за доене Нани Чеангир изисква 70 леи. Обектите, които прави, ги продава на панаири или пазари в Крайова, Стрехая или Броцени. Понякога има поръ-

В ра
е звел от
има какв
повече обекти.

, който го
те му, но
се правят

Семейство

Нани Чеангир казва, че родителите му са от Бистрица, окръг Мехединци, но са се преместили в Шимиан, когато е бил много млад. Има три деца, две момичета и едно момче. . Момичетата се оженили и напуснали дома на родителите си, а той останал при момчето и семейството му.

2. Гоман Константин наричан Милан (58 години) , град Оршова Занаят

Константин Гоман казва, че бабите и дядовците му са били калдарари. Той имал първите си спомени от 6 годишен, когато гледъл бабите си и дядо си, как са правили котлите, а след това и той се научил. Впоследствие е работил в енергийната област и с течение на времето свири на кларнет. Сега той е местен съветник в кметството на Оршова, но не е забравил занаята на баба си и дядо си и той прави, с помощта на племенникът си казани от месинг.

Майстор Милан и неговият племенник завършвайки казан по поръчка

Майстор Милан разказва как се раждат котлите „Имаме специални съдове, в които разтопяваме материала. Понякога работим и с материала на клиента. Нещо което успяват да правят само бъкърджиите в шевовете под форма на „лястовича опашка“ За спояване се използва специална сплав, която се загрява при много висока температура. Котлите са тежки, изискваме плащане според това колко тежи котела. Моят племенник и аз работим около седмица, за да направим казан "

Константин Гоман казва, че неговите баби и дядовци първоначално са живели в стара Оршова, в селцето Жупалник, което сега е под вода, покрито от р. Дунав. През 1968г. комунистическият режим когато е повишен дебита на р. Дунав в района на Желязната врата II водите покриват селцето Жупалник. Константин Гоман казва, че в това селце имало 100 семейства. Прабаба му и прадедо му са били кортурари и са се занимавали за изработването на котли. Майка му е от Званица и баща от Лугож, от Банат, в семейството има 4 братя и сестри (едно момиче и 3 момчета).

Сега живее в Оршова с около 100 ромски семейства и са съседи, повечето от които са роднини. Той казва, че от тях 30 семейства са говорели на ромски език.

Константин Гоман също казва, че има красиво семейство с четири момичета, внучка и внук. Сега живее с едно от момичетата и нейното семейство. Той се гордее, че жена му и дъщеря му са добри домакини. Семейството му съхранява всички ромски празници, но особено много подготвя два празнични случая. Първият е „Света Параскева“, на които държат всички хора на Константин Гоман, защото този празник е и празник на посвещението на всяка къща в района. Второто тържество се организира от семейството му в памет на малкото им момче, което е починало на 5 месеца. На тези празници се приготвят богати ястия и е обичайно съседите да се посещават помежду си, особено мъжете.

3. Михай Йоница (наричн Нини Баро) и Замфира Михай (наричн Моцу), Стрехая Занаят

Нини Баро и неговият племенник Замфира Михай казват, че Моцу си изкарва хляба с удари с чук на наковалня с различни размери, като накрая прави казани. Те казват, че извършват персонални поръчки с различни размери на клиентите.

със стоки на панаири, но напоследък вече не се търсят, защото много хора са се модернизирани и вече не използват котли или казни. Успоредно с това събира метали, особено мед, които се продават много добре.

Семейство

Михай Йоница казва, че Нини Баро, на 75-годишна възраст, е прекарал период на номадски живот. Роден е и е израснал в палатка и вагон, и говори много за живота на бъкърджиите пре 50-те години. Също знае много за депортирането на ромите.

“Докато работех, седяхме една седмица, две в общините. Когато се почувствахме застрашени и някой искаше да избяга, разговарях с милицията в селото и правех нещо с нея ... и тогава бяхме на път. От 70-те години на миналия век всички сме направили домове и никога не сме напускали палатката - казва той.

Замфир Михай наричан Моцу обяснява тайната на занаята

Нина Баро е останал в Стрехая, Неговият племенник Замфир Михай наричан Моцу , казва че са много различни, от различни родове роми, те са единствени които пазят циганската носия и ще омъжи момичетата си за такъв какъвто пази традицията.

4. Танасе Василе наричан Цици (74 години), община Прунишор Занаят

Бай Цици, както го наричат селяните, са се научили да правят котли в семейството, от баща си и дядо си, които са печелили хляба си от това. Когато бил млад, той произвеждал казани . Той казва, че ги прави запоени чрез чукане. Все още има работилница с наковалня с чукове, с духало, ножици за рязане.

Сега, на 74-годишна възраст, той не може да прави котли, но продължава да работи в работилницата. Той прави само фаражи, та да спечели малко пари , ходи по селата да продава.

*Бай Цици разказващ спомени на екипа на
проучването*

Семейство

Василе Танасе живее в Прумишор от както се знае. Той казва, че е роден през 1945г., когато циганите се завърнали от Буг. Той и семейството на момчето като единствен ром от Прунишор и той все още стои в палатка. Повечето от ромите отидоха в Стрехая, но те са от Прунишор. Те говорят ромски език. Той има 7 деца, всички са женени и има много внуци. Децата му живеят в Търгу Жиу, Англия или Стрехая, а той остава с най-малкото дете. Макар и много близко до него, децата и внуците от Стрехая го посещават много рядко. Той все още поддържа връзка с брат си, който живее близо до Северин, в село Магеру.

V. Туристическа инфраструктура в близост

Защитени зони:

- SCI Гора Стърмина- Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни .
- Националният парк Железните врати се намира на левия бряг на река Дунав, между селата Базяш и Гура Вейи. В периметъра му са разположени и южните удължения на Банатските планини (Локвей и Алмажулуй) и планината Мехединци, както и част от платото Мехединци и ивицата от езерото, принадлежащи към националната територия.
- Природният резерват в село Лунка Банулуй близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен, среща се имел.

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- *Severin International Guitar Festival, май*
- *Северинова есен прес октомври*
- Дунавски вълни - Международен шахматен фестивал - май
- Вържун Маре - Фестивал на лозята и виното (септември)
- *Исверна - измерване на овце - в края на май*
- *Иловъц - Празникът на Косуце - май*
- Денят на Люляка в община Поноареле - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматьорски ансамбли, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;
- Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади

изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);

- Национален фолклорен фестивал: Планина, планина, красива елха! - Бая де Арама (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално изпълнение и има за цел запазването и популяризирането на традиционното румънско културно наследство;

- Празник на общ. Щимиан, 15 август

- фестивал Михай Еминеску, Оршоа - 15 януари;

- Дните на Оршоа - 14-15 август,

- Есенен фестивал, Оршоа - октомври

- Фестивалът на Дунавската перла, Оршоа

Археологически обекти

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скела Кладовей в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото стабилно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,

- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.

- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.

- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890 г., с участието на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.

- Регионален Музей Железни врати - Природни науки се помещава в една сграда построена през 1923-1926г и има секция по Природни науки, Археологи-История и Етнография- Народно изкуство, има наследство от почти 4.000 експонати.

- Музеят на водноелектрическата централа "Железни врата", открит през 1976 г., представя общите характеристики на река Дунав, хидроложки данни, материални свидетелства за населените места в района.

Религиозни цели

- Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още с името на своя основател - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.

- Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846 г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупагжеа по време на управлението на Георге Бибеску

Католическа катедрала Оршоа - построена между 1972-1976 г., е първата католическа църква, построена по време на комунистическия режим. Смята се за архитектурен шедьовър на 20-ти век. Архитектът Ханс Факелман проектира католическата катедрала в Оршоа като палатка, а покривът, гледан отгоре, има формата на кръст, уникална концепция в Европа.

- Манастирът Света Ана - намира се на хълма Мошулуи, Оршоа. Той е основан от военния журналист Памфил Шеикару, който се е сражавал в района на Оршоа като лейтенант в Първата световна война. Манастирът е построен между 1936-39г. и носи името на Света Анна, на името на майката на основателя му.

- Манастирът Стрехая е построен от Михаил Витязул и е възстановен през 1645г. по заповед на Матей Басараб. Изградена от камък, църквата на този манастир в град Стрехая, Мехединци, представлява странно нещо. За разлика от всички други православни църкви, с олтар на изток, той е единственият манастир в страната с олтара, обърнат на юг.

- Църкви - исторически паметници в селата Фънтъна Домеаска, Червеница, Прунишор, Гелмеджиоайа в общ. Прунишор

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908г. и е в националния списък на историческите паметници.

Замъка на водата в Дробета Турну Северин е построен между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и хубав изглед.

Други атрактивни обекти и туристически атракции:

- "Железни врати 1" е най-голямата водоелектрическа централа в Румъния и най-голямата на река Дунав, резултат от първото трансгранично сътрудничество между Румъния и Сърбия. Строителството започва на 7 септември 1964 г. и завършва на 16 май 1971 година.

-Пещера Поникова - от масив Чукура Маре. Това е най-голямата пещера в Дунавското дефиле. Нейните галерии възлизат на 1660 м, преминават през Чукару Маре и излизат към Дунав. Оптималният период на посещение е от май до октомври, с изключение на периоди на наводнение, когато галериите се наводняват и правят достъпа до вътрешността на пещерата невъзможен. Пещерата е достъпна както по суша, така и по река Дунав с лодка. Специално оборудване и водач се препоръчват за посещение, поради средното ниво на трудност;

-Пещерата "Ветераните" се намира на левия бряг на река Дунав, в масива "Чиукару Маре", на 500 м надолу по течението от пещера Поникова. Тя е

известна още от древни времена, тя е била стратегическа точка за даките, римляните, австрийците и турците, защото тук войниците са могли да бъдат подслонени. Името на пещерата идва от австрийския генерал Ветерани, който укрепил пещерата, направил стена от пещерата до ръба на водата, стена, охранявана от войниците. Поради военния интерес пещерата Ветерани е първата пещера в Европа на която е направена карта. Дефилето Поникова води до галерия с прилепи, които могат да се видят в естествената среда, в полу-сигурност, която позволява развитието на тези видове екземпляри, а достъпът до пещерата се извършва само по река Дунав.

Манастир Мракония се намира в село Дъбова, на левия бряг на р. Дунав, в най-красивата част на дефилето. Манастирът е построен на мястото на бивш пункт за наблюдение и насочване на корабите на река Дунав. Изграждането на водоелектрическата централа "Железни врата I" през 1967г. довело до разрушаването на сградата, като руините са били наводнени от река Дунав. Манастирът не е получил правото да бъде възстановен на друго място. Поради това селището е известно като "Манастир под водата, или" скрито място ", "тъмна вода ". Едва през 1993г. е положен основополагащ камък на новата църква, а през 1995г. селището е възстановено, а работата е завършена през 2000 година. Сегашната църква е посветена на Архангелите Михаил и Гаврилий и на Света Троица.

Лица на Дечебал - лицето на Дечебал е скална скулптура на река Дунав, разположена между Ешелница и Дубова, близо до Оршова. Статуята с лица на Дечебал е изсечена в скалата от група катерачи, финансирани от историк Йосиф Константин Драган. Скулптурата отнема 10 години, от 1994 до 2004 година. Като височина тази статуя е 55 метра и е шеста в света, която е само с 6 метра по-малка от известната статуя на Спасителя Исус Христос в Рио де Жанейро.

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕВЕРИН

1	Хотел Condor	***	Бул. Алуниш № 18	www.hotelcondorseverin.ro +40 252 311 128 +40 352 405 300 +40 744 522 900 e-mail: condor.office@yahoo.com
2	Хотел Clipa	***	Ул. Брънковяну № 165	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
3	Хотел Eden	***	Гура пороини № 143	www.hotel-eden-severin.ro 0252 321 321 ; 0372 703 675 ; 0723 181 101 office@hotel-eden-severin.ro
4	Хотел Corona	***	Бул Т. Владимиреску 106 ^a	www.hotelcorona.ro 0743 128 658 contact@hotelcorona.ro
5	Хотел Flora	***	Ул. Калеа Тимишоарей 179	www.hotel-flora.ro +40-252-333115 +40-352-401904
6	Хотел Traian	**	Бул Т. Владимиреску 74	0252 311 760
7	Хотел Continental	***	Бул. Карол 2	www.continentalhotels.ro +40 372 528 828 drobeta@continentalhotels.ro
8	Хотел Tudor	***	Ул. Калеа Тимишоарей 180	www.hoteltudor.ro 0352-405653 E-mail: contact@hoteltudor.ro rezervari@hoteltudor.ro
9	Хотел Club G	****	Ул. Д-р Георге Сайдак 24	www.clubg.ro +40 252 32 22 77 +40 744 63 11 00 hotel@clubg.ro

MOTELURI

1	Мотел Restaurant Elite	***	Ул. Чичеро 197	0252 317 317
---	---------------------------	-----	----------------	--------------

ХОСТЕЛИ

1	Хостел Tropical	***	И. Л. Караджиале	0252 333 023
---	-----------------	-----	------------------	--------------

			39	
	КЪЩИ ЗА ГОСТИ			
1	Clipa	****	Бул. Революции 2Е	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
2	Ambiental	***	Ул. Унири 72	0745 169 459
3	Europa	***	Бул Т. Владимиреску 66	www.pensiunea-europa.ro 0252 333737 europa@rdsmail.ro
4	Class	**	Ул. Калеа Крайовей Шимиан	0765 331 718
5	Къща Andra	***	Ул. Г. Кошбук 2-4	0723 622 032
6	Astoria		Ул. Георге Ангел	0748 702 011

БАЯ ДЕ АРАМА

- *Къща за гости Casa Albă*

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де арама 217325, тел. 0752 234 522;

- *Къща за гости Izvorul Rece*

Адрес: с. Бребина, №47, тел .: +40252381509, +40744576562;

ОБЩИНА ПОНОАРЕЛЕ

- *Conacul Voierului*

Адрес: общ. Поноареле, № 4, телефон: +40740057390, e-mail:
pensiuneaconacuboierului@gmail.com;

ОБЩИНА ИЗВЕРНА

- *Вила Lila*

Адрес: DC50, Изверна;

- *Къща за гости Pietrele Albe*

Адрес: с. Селищя, община Изверна, тел .: (+40) 722 335 322, e-mail:
valeacosustei2011@gmail.com;

ОРШОВА

Оршова

- *Къща за гости Casa Verde*

Адрес: ул. Оршова, ул. Граца №. 100, телефони: +40252 360.132, +40744
954.191, e-mail: casaverde_orsova@yahoo.com, уеб адрес:
<http://casaverde-orsova.ro>;

Пансион Така

Адрес: ул. Туфари № 12 до пристанището на Е70, телефон: +40722 498 110;

- *Къща за гости* Decebal 4 *

Адрес: DN57 Оршова - Молдова Ноуа, през Ешелница до Дубова, на около 25 км от Дубова;

Телефон: 004 0252 368 032, 004 0747 808 585, e-mail: rezervari@pensiuneadecebal.ro, уеб адрес: <http://www.pensiuneadecebal.ro>.

РЕСТОРАНТИ (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediteranean	Ул. Траян №50	www.1650.ro 0774-431991 office@1650.ro
2	Taverna Sârbului	Est European	E 70	www.drobeta.tavernasarbului.ro 0727 223 300; 0727 600 688; 0727 300 449; drobeta@tavernasarbului.ro
3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	Ул. Кришан 8	www.krypton.ro 0753 241 035
4	Marco Pollo Четате	Italian	ул. Теодор Костеску	www.facebook.com/pages/MarcoPollo 0352800880, 0746575951
	Културни пристанище Четате			www.portcetate.ro 0755 070 390 portcetate@gmail.com

Други ресторанти в окръг Мехединци

- Ресторант Select - Бая де Арама

Адрес: ул. Бребина, на път DN67D, тел .: +40755.157.482;

- Ресторанта на къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де Арама, тел .: +40752.234.522;

- *ресторант* Conacul Voierului

Адрес: Община Поноареле, село Поноареле, № 4, телефон: +40740.057.390, e-mail: pensiuneaconacuvoierului@gmail.com.

VI.ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (линия Букурещ-Тимишоара) и Крайова (линия Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до DN 56A, DN 6 и DN 67, 67A и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну Северин , пристанище Четате, пристанище Оршоа
- в общината Прунишор можете да пътувате с кола по E70 Крайова-Дробета Турну Северин или с обществен транспорт с автобуси, които пътуват между 7.00-20.30ч. (допълнителни информации www.autogari.ro)
- в с. Шимиан можете да стигнете до DN6 Калафат Дробета Турну Северин на E70 Крайова - Дробета Турну Северин или с градски транспорт, с автобуси между 7.00-20 или с обществен транспорт, с автобус Drobeta Turnu Severin който циркулира редовно на интервали от 15-20 минути (допълнителна информация на www.autogari.ro)

ТУХЛАРИ

I. Общи съображения

Тухларството е една от най - старите професии на ромите, която е играла важна роля в икономиката в някогашните села. Традиционните строителни материали, използвани в селските райони от традиционното население, са негорените тухли, наречени "chirpici" в Мунтения, Олтения, Доброджа (Румъния) и Молдова и "viiu" в Трансилвания и Банат. Те са използвани особено в равнините и платата, където дървото не е бил основният строителен материал.

Ромите са били амбулантни тухлари, пътували от пролетта до есента, на дълги разстояния, в кървани от 20 семейства в търсене на работа.

II. Социални аспекти

За занаята

Занаятчиите разпознават добрата основа за тухли, по цвят, консистенция (оптимална пропорция от глина и пясък), дори и на миризма. Където и да са правени тухлите, у дома или на мястото на добив, задължително е да е в близост до водоизточник, защото след като е изкопана ямата, земята се смесва с вода и се омесва много пъти. Топки пръст се наситнявали и се кълцали с лопата и се прави компактна купчина върху която се слага слама (за предпочитане секара), цели или нарязани или изсушени плевели. Водата се излива върху сместа, но при някои тухлари също добавят изсушен на слънце тор. Тази смес се набивала от тухларите и техните семейства, като я тъпчели с краката си, докато стане на фина глина. Следвало моделирането на тухлите, върху което работело цялото семейство, включително и децата. Тази операция се извършвала на дълга маса или на пода. Поставяли добре омесената глина в дървени модели, притиснати, сплескани и след като е получена желаната форма, върху слой от слама тухлите се изсушавали на слънце.

Умелите майстори правели около 1000-1500 тухли на ден, като в тези райони могло да се видят цели области, заети от редиците тухли, оставени на слънце. След като изсъхнали, подреждали тухлите в купчини, за да може въздухът да циркулира през проветливи помещения. В случай на дъжд, защитавали стековете с капаци. За най-бързото изсъхване, тухларите поставяли тухлите на слой пясък, предназначен да попие влагата, като

объръщали тухлите от всички страни. ” За разлика от керпича, тухлите за печене в пещи не съдържат друго освен ”добра земя” и вода, без слама и плевели. Тухла, която е изсъхнала добре, отнема два дни с горещо време и непрекъснато слънце. Дъждовете са били сред най-големите врагове на тухларите, съсипвайки цялата работа на цялото семейство за няколко дни.

Семейство

Семейството на при тухларите представлява серия от характеристики , които могат да бъдат срещнати и при други семейства. Социалните роли в семейството са добре дефинирани - мъжът е този, който трябва да осигури доходите на семейството, а жената трябва да се занимава с евангелието и отглеждането на деца. За разлика от другите народи обаче жената и дори децата участват в икономическата дейност на семейството, съответно в производството на тухли.

III. Културни аспекти

Ромските жени са специален случай сред ромските семейства. Както много пъти си спомняхме, ромските родове се развиват по различен начин по отношение на асимиляцията, в зависимост от това как взаимодействат с мнозинството. Ромите, които се установяват по-бързо и се установяват в покрайнините на населените места, с които са влезли в контакт, преживяват по-интензивен процес на акултурация от онези, които остават номади. От тази гледна точка зидарите са някъде по средата на този процес. Някои говорят езика, а други не. Не е характерно и традиционното облекло, до голяма степен е изоставено или прието от облеклото на мнозинството.

IV. Роми тухлари представителни за окръг Мехединци

1. Хорнеа Кристиан наричан Кристи (50 годишен), община Тъмна Занаяти

Хорнеа Кристиан работи върху тухлата още от дете, както казва той: „Когато бях дете, няхах голяма ваканция. През ваканцията (дори в края на май) отивах с родителите си в тухлената зона. През летния сезон се правеха тухли, към края на лятото и есента, тухлата се предлагаша за продажба. ” Ходехме с цялото семейство и с екип работници с каруците ... и се настанявахме там... светихме с фенери

Майсторът казва, че се преминава през няколко етапа, докато тухлите станат готови, и всеки етап има свои правила, които трябва да бъдат спазвани стриктно, за да се получат качествени тухли. Той казва, че целият процес продължава: „Ямата първо се изкопава, за да премахне земята. Един вземаше пръст от дупката с казма, след него идваше друг с лопата, събираше поръсената пръст. Хубавата земя се носеше до брега на реката с каруца. Земята е и суровина и място за работа. Качеството на земята е било от голямо значение. ”

Хорнеа Кристиан нарича Кристи (на 50 години), тухлар от село Тъмна

Възрастните бяха загрижени за подготовката на земята - един доста труден процес, защото се правеше сутрин преди изгрев слънце. Земята е била буквално замесвана: тя е била почистена от камъни и примеси, нарязана с мотика и смесена с пясък и вода, докато стане фина паста, като масло ... оставена на квас за една нощ, след което е направена купчина и събрана под формата на плоча с ръба нагоре, а в средата на купчината, водата се излива, докато се накисне.

”Копае се в средата на купчината и се смесва от крайщата към средата и се добавя вода, докато стане тесто. След като се смесва много добре, съставът се избутва в центъра.

Нивелирането се прави с обратната страна на мотиката, която е била намокрена предварително. Тухлата се прави на тезгях (на маса). Пълни се маса със пръст, ъглите се оставят свободни. Формите се мият с вода и се посипват с пясък, след това се подготвя ария, нивелира се земята се поръсва с пясък. Формата се поставят в ъглите се пълнят със пръст. Казва майстора Хорнеа. ”

” ”Ние малките се събуждаме малко по-късно ... и трябва да работим ... за мен беше удоволствие ... чувствах, че играя ... Моята роля и на другите деца, които идваха със семействата си, идваше когато земята беше готова и трябваше да бъде калпирана, насипана в калпи. Тогава се налагаше да се постави тухлата на мястото, което изискваше много движения. Ние, деца, бяхме свикнали да тичаме много, имаме много енергия, бяхме свикнали,

особено след като правим тези операции всеки ден. След като изчиствахме калъпа, измивахме го добре, защото почвата, която изсъхва встрани, би засегнала и повредила тухлата, която ще бъде произведена, "спомня си той.

Майстора казва, че тогава тухлата е била поставена в зоната в определен ред, така че да може лесно да бъде преброена, лесна за работа и суха и готова за печене. Тухлите бяха поставени на машина, която работеше на принципа на машината за рязане, а след това на сушене. Следва горенето на тухлите в пещ. В началото се горели дърва в пещта, а след това въглищата са станали основното гориво за пещта. Следяха се тухлитите, които се горяща печеха в пещите. Първоначално пещите са горели с дървесина, след което въглищата се превръщат в пещно гориво.

Семейство

От как се знае Хорнеа Кристиан живее в Тама. От бабите и дядовците знаят, че земите около селото принадлежат на велик болярин, който работил с ромски семейства, роби. С освобождаването на ромите от робство, болярина е дал на сействата парче земя , за да им помогне да се установят в зоната, да си построят дом и да продължат да работят земята .

Баща му е бил един от най-известните майстори на тухли в района и можел да вземе много големи поръчки за тухли. По това време са построени силози за съхранение на зърно или кошари (приюти за животни) или домове за сезонни работници, които работели земята и се нуждаели от строителни материали, особено от тухли. Тъй като ромите били специалисти по печене на тухли, те били тези, които почитали тези произведения, тъй като в началото на 60-те години имало голямо търсене на тухли. Те също така са им поръчвали и за частни лица, но те били по-заинтересовани да работят за кооперации, защото те се нуждаели от значителни количества тухли.

Като дете той придружавал родителите си да работят. През есента идвали в къщата, защото училището започва и родителите се грижели децата да ходят на училище. През зимата живеели с това което са спечелили през лятото. Плащането често се правело в натура, със зърно, с животни или по друг начин, в зависимост от това какво може да предложи клиентът. Животът на семейството бил осигурен от това какво е получило от тухлите.

След революцията през 1989г тухларите намалели в Тъмна защото започнали да се появяват други строителни материали. Майстор Хорнеа казва, че е трябвало да отиде на работа в чужбина, защото не е имал поръчки. Сега децата останали в чужбина, той се върнал у дома със съпругата си и мечтае един ден да стане кмет на село Тъмна.

2 Дурой Виорел (55 години), община Груя

Занаяти

Виорел Дурой казва, че тайната на добрите тухли е в качеството на земята. Той е научил семейството как да търси добрата основа за тухли.

Членовете на сейсството са транспортирали с каруци в зона в която не се наводнява където земята е замесвана и подготвяна

Майстор Дурой казва, че където е намерена хубава земя за производство на тухли е необходим и източник на вода, защото за земята се използва много вода, за да се подготви добра глина. Зидарите знаели от старейшините „рецептата“, защото имаше нужда от определена част от земята, пясъка и водата. Пясъка се използва и за направата на форми в които се моделира тухлата. Виорел Дурой казва, че инструментите на тухларите са предимно мотики, лопати и казма, но те се нуждаели и от много дъски, за да направят моделите, където се леели тухлите. Мястото, където се правели тухлите, се наричало работна зона. Тук складирали тухлите, обръщали ги и изсушавали на слънце.. След това подготвяли купчините тухли (зидарите ги нарчали „банкети“), които да се пекат в пещите.

Виорел Дурой, зидар от Груя, разговаря с екип на проучването

Виорел Дурой, когато той и семейството му са имали много работа. Той казва, че е работил и по поръчка от 25-30 хиляди тънки тухли или 12 хиляди дебели тухли. Сега той е пенсионер и тухлата вече не се търси в района. Когато си спомни старите времена, той отива в гората в покрайнините на общината, където е работил тухлите.

Семейство

Виорел Дурой е роден във Врата, но се премества със семейството си в Груя, когато е бил на 6 години. По онова време се казвало, че в Груя има не повече от 30 ромски семейства, но сега ромската общност е нараснала значително, достигайки почти 900 души, въпреки, че повече от половината са в чужбина. Виорел Дурой си спомня, че в детството си цялата ромска общност се е занимавала с тухла, защото комуната е била близо до Дунава, където има много езера, доставящи изобилие от суровини - мека почва и водоснабдяване. Работил е с родителите си и когато имали големи поръчки, събирали цялото семейство, с братовчеди и братя и сестри, разделени на екипи.

Виорел Дурой знае от старейшините, че земите около общината са на боляр Бурилану, работил с ромите, които тогава са били в плен. След като са били освободени, много от тях са получили дом и са останали далеч. Районът е бил с добра почва и много вода и започват производството на тухли, за да построят домовете си и за да издържат семействата си. Много семейства също произвеждат керпич, които се правят по различен начин от печените тухли: с вода, земя и слама. Старите хора са строили къщите си от дървен материал (дървена рамка попълнена с дъски, покрити с летви или плет от оплетени пръчки, измазани с глина, кал и т.н.).

В семейството на Виорел Дурой се говори ромски език, но се използват много румънски думи, защото много от членовете на семейството са работили в селското стопанство с румънците, така че хората в района ги наричат романизирани цигани. Виорел Дурой казва, че хората му говорят много по-различно от ромите в съседното село Гърла Маре, които говорят по-чист ромски език.

V. Туристическа инфраструктура в близост

Зони и защитени зони:

- SCI Гора Стърмина- Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни.
- Природният резерват в село Лунка Банулуи близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен, в която се появява имел
Национален парк "Железни врата", който включва 17 природни резервата, напълно защитени от закона. В парка има 15 одобрени туристически маршрута.
- Национален парк Домоглед - Валеа Черней, където са уредени 20 одобрени туристически маршрута с различна степен на трудност, по време на които туристите могат да се сблъскат с пещери, ждрела, водопади, поляни и беседки, както и множество водни мелници.
- Природният комплекс Поноареле е район, характеризира се с варовикови скали и е природен резерват, обявен за защитена зона. Тя се простира на площ от 100 хектара.
- Люляковата гора от Поноарле - ботаническа резервация от 20 ха, е обявена за природен паметник от национален интерес и е най-големият в страната. Гората се намира на около 3км южно от град Поноаре, между хълмовете на Бълуцей и Ръйкулешилор.

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- *Severin International Guitar Festival, май*

- *Северинова есен прес октомври*

- Дунавски вълни - Международен шахматен фестивал - май
- Вънжу Маре - Фестивал на лозята и виното (септември)
- Исверна - измерване на овце - в края на май
- Иловъц - Празникът на Косуце - май
- Денят на Люляка в община Поноареле - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматьорски ансамбли, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;
- Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);
- Национален фолклорен фестивал: Планина, планина, красива елха! - Бая де Арама (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално изпълнение и има за цел запазването и популяризирането на традиционното румънско културно наследство;
- Ден на село Тâтпа- ежегодно през последната седмица на месец октомври**

Археологически останки

Археологически обекти

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скела Кладовой в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото стабилно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,
- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.
- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.
- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890 г., с участието на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.
- Регионален Музей Железни врати - Природни науки се помещава в една сграда построена през 1923-1926г и има секция по Природни науки, Археологи-История и Етнография- Народно изкуство, има наследство от почти 4.000 експонати.

Религиозни обекти

-Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още с името на своя основател - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.

- Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846 г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупагжеа по време на управлението на Георге Бибеску

--Манастира Стрехая е построен от Михай Витязул и е възстановен през 1645 по заповед на Матей Басараб. Изградена от камък, църквата на този манастир в град Стрехая, Мехединци, представлява странно нещо. За разлика от всички други православни църкви, които имат олтар на изток, той е единственият манастир в страната с олтара, обърнат на юг.

-Дървената църква в Поноарле, посветена на Свети Никола, е обявена за исторически паметник, построена през 1763г. като дървена къща, с веранда, поддържана от четири колони.

- църква "Свети Войевози" от Baia de Aramă, със стенописи, основана построена от княз Константин Brâncoveanu (през 1699г.), и скоро става манастир на монахините, известен като манастир "Baia de Aramă" 1699-1703)

- Църкви - исторически паметници в селата Фънтъна Домеаска, Червеница, Прунишор, Гелмеджиоайа в общ. Прунишор

- Църквата, исторически паметник, посветен на "Свети Никола", от село Тъмна, построена между 1801-1808 г. от болярина Георге Исворанул и неговата съпруга Бълаша на мястото на стара дървена църква.

- Историческият паметник на църквата, посветен на "Великият великоученик Георги", датира от XVIII век и се намира в село Валеа Урсулуи, община Тъмна и вече не се използва за богослужение

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908 г. и е в националния списък на историческите паметници.

- Замъка на водата Дробета Турну Северин е построено между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и наблюдателна област.

- Дървената мелница (Mura Crăcișenilor), обявена за исторически паметник, се намира на Долината на мелниците и е най-интересната дървена конструкция на територията на община Поноарле, която понастоящем се използва за традиционно смилане на пшеница или царевича с помощ вода.

Други местни атракции и забележителности:

- Гора Фоаиенфирулуи близо до село Тъмна

- Винени дегустация в избата Вънжу Маре

- Дегустация на вина в избата на Опришор
- Плаж и риболов по река Дунав в Хинова и Шимин
- Разходки по р. Дунав и риболов в Груя
- Пещерата Поноаре се намира на надморска височина от 337 м. Дължината ѝ е 734 м
- Божият мост, уникален естествен мост в света, дълъг 30 м и 22 височини, е най-големият естествен мост в Румъния и вторият по големина в Европа, но единственият, който може да се използва от автомобил. Той се намира в центъра на Поноре, огромна каменна аркада, по която минава шосето Бая де Арама - Дробета Турну Северин.
- Полето с лапиезури от Поноареле са наистина уникални в Европа, образувани под надморската височина от 600 м. Най-известните и най-интересните са лапиезурите от възвишението на Пещетара, които формират две орделни полета> Полето на Клеопатра и Полето на Афродита.
- Езеро Затон е най-голямото карстово езеро в Румъния. В дъждовна пролет то може да достигне внушителни размери: 2.5 км дължина, площ от 2 км² и 20 м дълбочина.
- Пещерата Булба е известна още като Голямата пещера или Пещерата Бая, която всъщност се простира под територията на Поноарле, под хълмовете на Бразишори и Корнет, на разстояние над 1560 м.

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕВЕРИН

1	Хотел Condor	***	1	Хотел Condor
2	<i>Хотел Clipa</i>	***	2	Хотел Clipa
3	<i>Хотел Eden</i>	***	3	Хотел Eden
4	<i>Хотел Corona</i>	***	4	Хотел Corona
5	<i>Хотел Flora</i>	***	5	Хотел Flora
6	<i>Хотел Traian</i>	**	6	Хотел Traian
7	<i>Хотел Continental</i>	***	7	Хотел Continental
8	<i>Хотел Tudor</i>	***	8	Хотел Tudor
9	<i>Хотел Club G</i>	****	9	Хотел Club G

MOTELURI

1	Мотел Restaurant Elite	***	1	Мотел Restaurant Elite
---	---	-----	---	------------------------

ХОСТЕЛИ

1	Хостел Tropical	***	1	Хостел Tropical
---	-----------------	-----	---	-----------------

КЪЩИ ЗА ГОСТИ

1	Clipa	****	1	Clipa
2	Ambiental	***	2	Ambiental
3	Europa	***	3	Europa

4	Class	**	4	Class
---	--------------	----	---	-------

5	Къща Andra	***	5	Къща Andra
---	-------------------	-----	---	------------

6	Astoria		6	Astoria
---	---------	--	---	---------

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ

СЕБЕРИН

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕБЕРИН

РЕСТОРАНТИ (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediterranean	1	Restaurant&Lounge 16,50
---	----------------------------	-------------------------------------	---	-------------------------

2	Taverna Sârbului	Est European	2	Taverna Sârbului
---	-------------------------	---------------------	---	------------------

3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	3	Krypton Club Pub&Grill
---	---	------------------------------------	---	------------------------

4	Marco Pollo Четате	Italian	4	Marco Pollo Четате
---	-------------------------------------	----------------	---	-----------------------

Културни
пристанище
Четате

Четате

www.portcetate.ro
0755 070 390
portcetate@gmail.com

VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (линия Букурещ-Тимишоара) и Крайова (линия Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до пътищата DN 56A, DN 6 и DN 67, 67A и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну Северин, пристанище Четате, пристанище Оршова
- в село Тъмна можете да стигнете до E70 Крайова-Добрета Турну Северин с автомобил или с градски транспорт с автобус от град Стрехая (допълнителна информация на www.autogari.ro)
- Можете да стигнете до Груя с кола по пътя DN70 Добрета Турну Северин - Крайова до Шимиан, след това DN56A, до Хинова, след това по DN 56C до вашата дестинация.
- До автобуса може да се стигне по маршрута Дробета Турну Северин - Извоареле. От Дробета-Турну Северин има 4 автобуса, тръгващи от спирка Дробета-Турну Северин - спирка Дробета Турну Северин и пристигащи на спирка Извоареле - Спирка Извоареле. Последният е в 18:30. Пътуването отнема 1h 30 min.

КОВАЧИ

I. Общите съображения

Металообработването се счита за основен традиционен поминък на ромското население, разделен на специализации като налбанти, ключари и шинари (изработват колела за каруци и шини).

Групата на ковачите имала специално място във феодалната икономика на румънското село, като по това време е била дори най-богатата сред ромите. Занаятчийството им налагало да извършват работата си само на едно място. Те били сред първите заседнали роми, но и сред първите роми, които са загубили, езика си. Когато промишленото производство навлиза в бита, ковачите станали предимно земеделски производители, но в същото време открили своето призвание и в тежката промишленост и строителството. Техните потомци са загубили ромската си идентичност. Онези, които остават ковачи в селата, първи след 1989г. получават поръчки от селяните за каруци и инструменти.

II. Социални проблеми

Занаят

Металообработването често е свързано с ромския етнос, а занаятът е практикуван както по време на робството, така и от някои от еманципираните ромите след периода на освобождението от робство. В селските райони този монопол е довел до припокриване на значението между циганите и ковачите. Ковачеството се практикува за първи път през номадството. Занаятчията минавал през селата, за да продава продуктите си или да предлага услугите си за ремонт на битови предмети. След като ромите станали уседнали, ковачите станали емблематични фигури на румънското село в началото на 19-ти век.

Традиционно ковачите са специализирани в няколко клона. Има селскостопански ковачи, които се занимават с правене на подкови и изработване на метални каруци. Подковата изисква много внимание и умения, защото една грешка може да застраши живота на животното. Ковачите-налбанти изработват подковата по определена процедура, включваща награване на метала, в пещ докато стане лесен за моделиране.

Ковачът може да направи 4 броя подкови за един час, ако има помощник. Друг клон на ковашките дейности включва изработването на вагони/каруци, порти,

решетки или парапети от ковано желязо. Обработката изисква и скици, особено при изработването на порти.

Ковачите получават различни поръчки от хората, някои имат свои собствени идеи за това как искат поръчките им да изглеждат, други искат модели, които са виждали другаде, достатъчно е да покажат снимки или картинки и румънският майстор е готов да започне работа.

Ковачите се занимават и с изработване на инструменти, използвани в селското стопанство, като например за окопаване, копаене или товарене, и дори могат да произвеждат домакински артикули. Ковачницата е едно от най-важните места в едно село. По отношение на оборудването съдържа - огнище, мех и наковалня.

Основните функции на ковача са изработката на подковите за коне. Основните инструменти, които използва налбантина са: чук с който пражи улея на подковата, където се слагат пирончетата, прибойна, инструмента пробиване на подковата, остър инструмент, който се слага в оганя, въглища. Подовата се заковава в двата ъгъла. Има ъгли за лятото и ъгли за зимата. Затова подковите трябва да се сменят през студения сезон, за да не се подхлъзват по леда.

Днес занаятчиите са все по-малко в румънските села. Тези, които са запазили традицията, правят или ремонтират всички видове предмети, вариращи от подкови за коне до селскостопански инструменти или други железни предмети. Но тъй като интересът на младите хора към този занаят става все по-малък, повечето по-възрастни майстори нямат на кого да предадат наученото.

Тъй като този занаят е на ръба на изчезване, Университетът по аграрни науки и ветеринарна медицина в Клуж стартира курс по изработване на подкови. Целта на проекта е да се създадат по този начин специалисти, които след това да преподават тази професия в Румъния.

Семейство

Семейната структура на ромите ковачи е подобна на тази на традиционното румънско семейство. Мъжът е глава на семейството и този, който взема най-важните решения. Жената се грижи за цялото домакинство и за надзора над децата и възрастните хора. За разлика от други занаятчии които изработвали прибори и накити от сребро или домакински прибори/, където жените имали

икономическа роля в смисъл, че трябва да продават, не се изисква ковачите да правят това, тъй като продажбата се извършвала в работилницата.

Що се отнася до отношенията между родители и деца, това е уважение. Децата не се провят на думата на бащата и дори след като се оженят, се консултират с родителите си, когато децата трябва да вземат важни решения

III. Културни аспекти

Ковачите са част от т. нар. селски роми, които поради практикуването на полезна работа за населението са станали уседнали и са се заселили в общностите на мнозинството. За разлика от други роми, като тухлари и кошничари, които се настелявали в покрайнините на селата, особено по практически причини (в районите, където могат да извличат суровини, необходими за работата си), ковачите се заселили в средата на населените места. Тъй като ковачът е играел решаваща роля в селската икономика, неговото място е на централно място в селището. Като селищни роми, ковачите са сред асимилираните. Ето защо в момента малко от тях говорят на ромски език.

В същото време ковачите са сред ромите, които са придобили социален статус в общността благодарение на професията, която са практикували, и това ускорява феномена на асимилация.

IV. Представители на роми ковачи в окръг Мехединци

1. Неделку Константин, с. Груя, община Груя Занаят

Константин Неделку казва, че живее в Груя, от както се помни, защото оттам са родителите му. Ковачеството е наследено от семейството му, защото баща му е бил ковач и е бил много добре познат в селото, защото е работил в ОСП (селскостопанска кооперация, селскостопанска единица в комунистическата ера). Константин Неделку разказва, че по-късно баща му е направил собствена работилница.

Като дете учил занаята на баща си в малка работилница, а по-късно работил като ключар, но след революцията работил само в работилницата, наследена от баща му. Сега той е пенсионер и продължава да работи, когато

има поръчки. Той произвежда железни врати или други метални конструкции и по-рядко подковава и коне. По някога хората идват да изострят селскостопанските си инструменти или да закрепят дръжките си на лопатите.

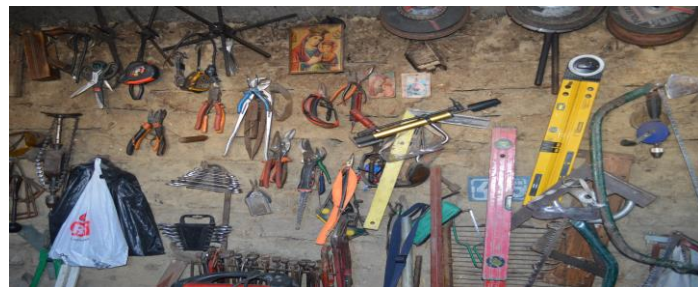
Константин Неделку обича работата си и смята, че за това е ценен от хората в района. Той казва, че винаги е имал клиенти и не е необходимо да напуска дома си, да ходи по панаири, за да продава стоката си. Освен това той никога не е искал твърде много от клиентите. Хората му давали това, което имали: пари, птици или селскостопански продукти (брашно, царевично брашно, яйца, сирене и др.). Майсторът казва, че е спечелил, че много пъти хората му дават повече, отколкото той на тях.

Семейство

. Константин Неделку не знае цигански, защото родителите му или близките му роднини не са го говорили. Има голямо семейство. Той има шест деца, всеки в къщата си, но никой от тях не е наследил занаята, ставайки ковач.

Н

Стена в работилницата, където той "работи" през цялото време

Занаятчицата казва, че понякога отива при децата на посещение, но обикновено остава у дома и прекарва по-голямата част от времето си в работилницата, където има какво да прави.

2. Дъмбравеану Георге (на 84 години), общината Команда Занаят

Георге Дъмбравеану работи с желязо, но изработените от него предмети изискват много умения и ловкост. Той произвежда гребени за животни (коне, овце), но също така и специални гребени с много тънки зъби, които хората купуват за почистване от пърхот или паразити (въшки). Той казва, че е учил тази професия във втората си младост, когато е бил на 20 години, от чичо си на когото е помагал, за да направи тези предмети.

Георге Дъмбравеану, на панаира в Стрехая, разказва за занаята си

През лятото Георге работи в двора, където има миниатюрно ателие. През зимата, обаче, старостта и влошеното здраве не му позволяват да работи в работилницата, така че той взима своята кутия с инструменти и работи в къщата. Като суровина, майсторът използва тънки листове желязо 15-20 см, които обработва. Първо оформя обектите и отрязва железните листове със специален трион. След това ги поставя в менгеме, и с голяма грижа започва да изработва и полира гребените. Работата е много пипкава и отнема много време за начинаещи, тъй като зъбите на гребена трябва да бъдат еднакво разположени, здрави и да не са заточени, за да наранят животните или хората. За майстор Георге тази работа няма тайни и може да направи гребен за 30 минути.

Той казва, че предметите, които прави, се търсят и в момента, дори ако хората са се модернизирани. Той продава железните си гребени на Седмичния пазар в Стрехая или на едро или при търговците. В търговията надеждна подкрепа той има от внучката си, която му помага всеки път, когато се обръща към нея. Тя прави ценова листа и казва на дядо си, че това е продуктов каталог.

*Продукти, изложени за продажба
в панаира Стрехая*

Семейство

Георге Дъмбравеану, бай Георге, както му казват хората от селото, е роден и живее в командването, малка община, на около 2-3 км от град Стрехая. Родителите му били бедни хора, които се занимавали със земеделие. Тъй като нямали пари, родителите му дали малко и го изпратили да служи като пастир при овчарите и да научи тайните на скотовъдството. Георге Дъмбравеану е научил всичко, което се работело в овчарника, и е останал с овчарите до времето, когато трябвало да отиде в армията. След завършване на военната служба се връща у дома и работи в продължение на няколко години в мината, след което се жени за 17-годишна и заедно имат пет деца (две момичета и три момчета). Неа Георге казва, че съпругата му е починала преди три години. Спомня си как със сълзи в очите и казва, че я обича много, защото го уважавала и му е помагала в цялото домакинство.

От петте деца, голямото момиче е в Тимишоара, три от другите деца са по домовете си и той остава с малкото момче. Неа Георге е доволен от постиженията на децата си. За да не е в тежест, той помага на момчето си с парите, които печели от продажбата на предметите.

V. Туристическа инфраструктура в близост

Зони и защитени зони:

- SCI Гора Стърмина - Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни.

-Националният парк Железните врати се намира на левия бряг на река Дунав, между селата Базяш и Гура Вейи. В периметъра му са разположени и южните удължения на Банатските планини (Локвей и Алмажулуй) и планината Мехединци, както и част от платото Мехединци и ивицата от езерото, принадлежащи към националната територия.

- Природният резерват в село Лунка Банулуй близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен

- Национален парк Домоглед - Валеа Черней, където са уредени 20 одобрени туристически маршрута с различна степен на трудност, по време на които туристите могат да се сблъскат с пещери, ждрела, водопади, поляни и беседки, както и множество водни мелници.

- Природният комплекс Поноаре е район, характеризиращ се с варовикови скали и е природен резерват, обявен за защитена зона. Тя се простира на площ от 100 хектара.

- Люляковата гора от Поноарле - ботаническа резервация от 20 ха, е обявена за природен паметник от национален интерес и е най-големият в страната.

Гората се намира на около 3 км южно от град Поноаре, между хълмовете на Băluței и Răiculeștilor.

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- Международен фестивал за китара Северин, май
- Северинова есен прес октомври
- Завети на Дунав - Международен шахматен фестивал - май
- Вънжу Маре - Фестивал на лозята и виното (септември)
- Иловъц - Празникът на Косуце - май
- Денят на люляка в община Поноар - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматьорски състави, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;
- Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);
- Национален фолклорен фестивал: планина, планина, красиво елха! - *Vaia de Agatã* (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално тълкуване и има за цел да съхрани и популяризира традиционното румънско културно наследство;

Археологически останки

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скела Кладовой в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото стабилно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,
- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.
- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.
- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890г., с присъствието на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.
- Музеят на района на Желязната врата - Музей на науката от Дробета Турну-Северин се помещава в сграда, построена между 1923-1926г. и има секции по Природни науки, Археология-История и Етнография-Народно Изкуство, с около 4.000 експоната
- Музеят на водноелектрическата централа "Железни врата", открит през 1976 г., представя общите характеристики на река Дунав, хидроложките данни, материалните свидетелства на населените места в района.

Религиозни обекти

- Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още с името на своя основател - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.

- Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупаджея по време на управлението на Георге Бибеску

-Манастирът Стрехая е построен от Михай Витязул и възстановен през 1645 по заповед на Матей Басараб. Изградена от камък, църквата на този манастир в град Стрехая, Мехединци, представлява странно нещо. За разлика от всички други православни църкви, които имат олтар гледащ на изток, той е единственият манастир в страната с олтара, обърнат на юг.

- Църкви - исторически паметници в селата Фънтъна Домеаска, Червеница, Прунишор, Гелмеджиоайа в общ. Прунишор

-Дървената църква в Поноарле, посветена на Свети Никола, е обявена за исторически паметник, построена през 1763г. като дървена къща, с веранда, поддържана от четири колони.

-- Църквата "Св. Воевози" със стенописи, основана от княз Константин Бранковяну (през 1699 г.), който става манастир на монахините, известен като манастир "Бая де Арама" (1699-1703)

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908г. и е в националния списък на историческите паметници.

- Замъка на водата Дробета Турну Северин е построено между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и хубав изглед.

- Дървената мелница (Mura Crăcucenilor), обявена за исторически паметник, се намира на Долината на мелниците и е най-интересната дървена конструкция на територията на община Поноарле, която понастоящем се използва за традиционно смилане на пшеница или царевича с вода.

Други местни атракции и озабележителности:

-Дегостация на вино в избата Вунжу Маре

- Дегустация на вина в избата Опришор

- разходки по р. Дунав и риболов в Груя

- Пещерата Поноаре е разположена на надморска височина от 337м. Дължината ѝ е 734м

- Божият мост, уникален естествен мост в света, дълъг 30 м и 22 височини, е най-големият естествен мост в Румъния и вторият по големина в Европа, но единственият, който може да се използва от автомобил. Той се намира в центъра на Поноре, огромна каменна аркада, по която минава шосето Бая де Арама - Дробета Турну Северин.- Полето с лапиезури от Поноареле са наистина уникални в Европа, образувани под надморската височина от 600 м. Наи-

известните и най-интересните са лапиезурите от възвишението на Пещетара, които формират две орделни полета> Полето на Клеопатра и Полето на Афродита.

-Езеро Затон е най-голямото карстово езеро в Румъния. В дъждовна пролет то може да достигне внушителни размери: 2.5 км дължина, площ от 2 км² и 20 м дълбочина.

- Пещерата Булба е известна още като Голямата пещера или Пещерата Бая, която всъщност се простира под територията на Поноарле, под хълмовете на Бразишори и Корнет, на разстояние над 1560 м.

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕВЕРИН

1	Хотел Condor	***	Бул. Алуниш № 18	www.hotelcondorseverin.ro +40 252 311 128 +40 352 405 300 +40 744 522 900 e-mail: condor.office@yahoo.com
2	Хотел Clipa	***	Ул. Брънковяну № 165	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
3	Хотел Eden	***	Гура пороини № 143	www.hotel-eden-severin.ro 0252 321 321 ; 0372 703 675 ; 0723 181 101 office@hotel-eden-severin.ro
4	Хотел Corona	***	Бул Т. Владимиреску 106 ^a	www.hotelcorona.ro 0743 128 658 contact@hotelcorona.ro
5	Хотел Flora	***	Ул. Калеа Тимишоарей 179	www.hotel-flora.ro +40-252-333115 +40-352-401904
6	Хотел Traian	**	Бул Т. Владимиреску 74	0252 311 760
7	Хотел Continental	***	Бул. Карол 2	www.continentalhotels.ro +40 372 528 828 drobeta@continentalhotels.ro
8	Хотел Tudor	***	Ул. Калеа	www.hoteltudor.ro 0352-405653

			Тимишоарей 180	E-mail: contact@hoteltudor.ro rezervari@hoteltudor.ro
9	Хотел Club G	****	Ул. Д-р Георге Сайдак 24	www.clubg.ro +40 252 32 22 77 +40 744 63 11 00 hotel@clubg.ro
MOTELURI				
1	Мотел Restaurant Elite	***	Ул. Чичеро 197	0252 317 317
ХОСТЕЛИ				
1	Хостел Tropical	***	И. Л. Караджиале 39	0252 333 023
КЪЩИ ЗА ГОСТИ				
1	Clipa	****	Бул. Революциеи 2E	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro 0745 169 459
2	Ambiental	***	Ул. Унири 72	
3	Europa	***	Бул Т. Владимиреску 66	www.pensiunea-europa.ro 0252 333737 europa@rdsmail.ro
4	Class	**	Ул. Калеа Крайовой Шимиан	0765 331 718
5	Къща Andra	***	Ул. Г. Кошбук 2-4	0723 622 032
6	Astoria		Ул. Георге Ангел	0748 702 011

БАЯ ДЕ АРАМА

- Къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де арама 217325, тел. 0752 234 522;

- Къща за гости Izvorul Rece

Адрес: с. Бребина, №47, тел .: +40252381509, +40744576562;

ОБЩИНА ПОНОАРЕЛЕ

- *Conacul Voierului*

Адрес: общ. Поноареле, № 4, телефон: +40740057390, e-mail:
pensiuneaconacuvoierului@gmail.com;

ИЗВЕРНА ОБЩНОСТ

- Вила Лиля

Адрес: DC50, Isverna;

- Pension Pietrele Albe

Адрес: с. Селищя, община Изверна, телефон: (+40) 722 335 322, e-mail: valeacosustei2011@gmail.com;

РЕСТОРАНТИ (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediterranean	1	Restaurant&Lounge 16,50
2	Taverna Sârbului	Est European	2	Taverna Sârbului
3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	3	Krypton Club Pub&Grill
4	Marco Pollo Четате	Italian	4	Marco Pollo Четате

Културни пристанище Четате

Четате

www.portcetate.ro
0755 070 390
portcetate@gmail.com

Други ресторанти в окръг Мехединци:

- Ресторант Select - Бая де Арама

Адрес: ул. Бребина, на път DN67D, тел .: +40755.157.482;

- Ресторант Къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де Арама, тел .: +40752.234.522;

- *Ресторант Conacul Voierului*

Адрес:Община Поноареле, село Поноареле, №. 4, телефон:
+40740.057.390, e-mail: pensiuneaconacuboierului@gmail.com.

VI. ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (линия Букурещ-Тимишоара) и Крайова (линия Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до DN 56A, DN 6 и DN 67, 67A и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну Северин , пристанище Четате, пристанище Оршоа
- До Стрехая може да се стигне с кола на DE70 или с автобус. От Дробета Турну Северин до Стрехая, 9 автобуса, тръгващи от гарите Дробета Турну Северин - Автогара Transport Public Urban Drobeta SA , Дробета Турну - Северин, - булевард Тудор Владимиреску и пристигане в станция Стрехая -

Хан, станция Стрехая - Стрехая. Първият автобус тръгва в 06:00 часа.

Последният е в 22:21. Пътуването отнема над 44 '.

- В село Груя можете да стигнете до DE70 Дробета Турну Северин - Крайова до Шимиан, след това DN56A, до Hinova, след това DN 56C до вашата дестинация.
- До автобуса може да се стигне по маршрута Дробета Турну Северин - Извоареле. От Дробета-Турну Северин има 4 автобуса, които пътуват от гара Дробета-Турну Северин - Дробета Турну Северин и пристигат на гара Извоареле - Извоареле. Последният е в 18:30. Пътуването отнема 1h30 '.

Гастрономия

I. Общи съображения

Както е добре известно, храната има много по-важна роля, отколкото да гарантира оцеляването. Начинът, по който подготвяме храната и как ядем, комуникира и отразява ценностите на групата, която я създава. Това уникално съчетание от характеристики и начинът, по който са пренесени в кулинарното изкуство, превръщат храната в разпознаваем символ на даден регион в израз на неговите принципи и стандарти.

Ромската гастрономия може да се разглежда като синтез на номадските традиции и кухнята на мнозинството от населението, с която ромите са влезли в контакт. Ако по отношение на езика или носията нещата се различават в отделните нации, гастрономията е една от идентичността, която почти не се променя във всички ромски групи.

Така традицията в кухнята на ромите е била построена и преминала през смесицата от вкусове, вкусове и рецепти, които са наследени от поколение на поколение, съчетано с всичко, което са взели от населението, с което са влезли в контакти по време на миграцията от Индия. Например обичаят на гурбан(курбан), типичен за роднините, почти със сигурност е поет от турското население.

Номадството решително е повлияло на ромската гастрономия. Фактът, че ромите са извършвали дълги пътувания, по време на които не са били в състояние да готвят много често, наложил храната да бъде много питателна и вкусна. Ето защо, рецептите в тази кухня съдържат повече месо, мазнини или свинска мас. Друга особеност на тази гастрономия е, че храната, която се прави, е лесна за приготвяне, с лесни за намиране съставки в полето или в гората. Тя обикновено е много пикантна и достатъчно калорична, за да удовлетворява всички онези, които седят на масата.

В същото време рецептите са повлияни от кухнята на мнозинството население. Например, циганската яхния е взета от румънска кухня, но е адаптирана към нуждите на ромската общност.

В същото време гастрономията включва не само рецепти и техники за съхранение на храни, но и правила и обичаи, които трябва да се спазват по време на хранене. При ромите, където има голямо влияние върху разликата

между чисто и нечисто, има доста строг етикет. В началото на храненето парче хляб е докосната с устни, по отношение на това, което той символизира. Също така е грубо да вкусиш храната от чинията на друг, но е много любезно да предложиш на съседа до теб най-доброто парче месо в чинията си.

II. Традиционни ромски рецепти и консерви

1. Гоман Мариана и Гоман Илонка Нина -гр. Оршова

Двете жени са майка и дъщеря и са част от семейството на калдерата и са запазили традиционните цигански рецепти, които са научили от баба Нина Гоман и ги приготвят, особено на семейни празници и тържества. Те главно готвят реатуй, корбот, ранза, сах хай маса (месо със зеле).

Традиционни цигански рецепти от Гоман Мариана (на 30 години)

Ратуй (прилича на салам на Сибиу) е направена в тънките червата от прасе. Смесете добре прясно заклано свинско месо с мазнини и подправки. Остава се да се упуши, прави се плетка с конец и се слага да изсъхне . Може да се съхранява се три години.

Коробетул - Напълнен е подобен пълнеж само дето се пълни в по-дебело телешко черво от

Ранза- пълнежа се слага в свинско щембе (на ромски език на свинско шкембе му се казва ranza).

Също ратуй се закачва да изсъхне и може да се запази до 3 години.

Ратуй , коробет и ранза оставени да изсъхнат

Шах Хай Мас/месо със зеле/ е правено от древни времена, от времето, когато ромите са живели в палатки и се премествали от едно място на друго. Тъй като нямали кухня и не можели да готвят много често, когато спрели някъде, където правели храната изключително питателна и подхранваща.

За да получите порция за 6 души, сварете 3 литра вода, а при кипене добавете по-голямо парче свинско месо и две пуйки или пилешки крилца. Отделно се запързва за няколко минути, лук и моркови. В тенджерата, където се сварява месото, добавете няколко супени лъжици гювеч, след като месото се приготви, сложете морков и лук, плюс 300 грама кисело зеле и 200 грама прясно изрязано сладко зеле. 10 минути след като зелето се постави, добавете 150 грама ориз. Оставете на огъня, докато се приготви, храната трябва да се доготви на слаб огън. Накрая подправете на вкус с 2-3 лаврови /дафинови/ листа и няколко клонки от мащерка.

Пиле с чушки. Подготовката може да се извърши и във фурната, но най-добре се получава, когато съставките се приготвят на скара. Използвайте цялото пиле, което се нарязва и след това се пече на скара или във фурната. По същия начин, на скара или във фурната, се пекат чушките, които след това се почистват. Тогава се кълцат две големи глави чесън, и се прави един вид сос със сол, черен пипер, подправки и половин литър вода. След като месото и зеленчуците са изпечени, сложете ги в голяма купа с чеснова майонеза и ги полейте със соса от чесън. Можете да добавите и малко повече масло.

Традиционни цигански рецепти от Гоман Илонка Нина - на 56 години

Циганска супа. В тази супа има 3 вида месо, а именно:

(Месо от кокошка, пилшки дробчета, обвит в галуще от брашно (тесто от грис или брашно) и ратуй приготвен от нас). Останалото се добавя като при нормална супа със зеленчуци.

цялата кокошка в около 5 л вода. След като се свари пилето, в почти три четвърти от бульона се прибавят нарязаните зеленчуци и леко задушени (2 средно големи глави лук, нарязани на ситно, ситно нарязани 2 чушки).

В следващия етап се приготвят чернодробните кнедли. Смачкайте 1 килограм пилешки дробчета, смесени с брашно и пригответе варени галуще.

Когато супата стане гатова добавете и кнедлите. Оставете ги да се варят около 20 минути, след това ги съчетайте със сол и оцет. Сервирайте топли като първия начин за пълно меню. Обичайно е да се сервира на сватби или събития.

Циганска супа
Приготвена в къщи

Баница - роло със сирене е вкусна паница със сирене. В по-голяма чиния се поставя брашно, върху което се добавя един литър хладка вода, в която се прибавя голяма сол на вкус. Разбъркайте, докато се получи консистентно

тесто, след това покрийте с кърпа и оставете около 10 минути. Отделно, смесете 7 яйца със сирене, старо сирене, не много солено, рендосайте на ренде.. Добавете 100 грама захар. След това се простират листа тесто в тавата и се редува лист от тесто, слой пълнеж до края на съставките. Всеки път капка масло се излива върху сиренето. Намазва се горния лист от тестото с жълтък с четка и го пробождате с вилицата. Остава се да се пече на средна температура 25-30 минути.

III. Туристическа инфраструктура в близост

Зони и защитени зони:

- SCI Гора Стърмина- Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни .
- Националният парк Железните врати се намира на левия бряг на река Дунав, между селата Базяш и Гура Вейи. В периметъра му са разположени и южните удължения на Банатските планини (Локвей и Алмажулуй) и планината Мехединци, както и част от платото Мехединци и ивицата от езерото, принадлежащи към националната територия.
- Природният резерват в село Лунка Банулуй близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен, в която има и имел

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- *Severin International Guitar Festival, май*
- *Северинова есен прес октомври*
- *Дунавски вълни - Международен шахматен фестивал - май*
- *Вънжу Маре - Фестивал на лозята и виното (септември)*
- *Исверна - измерване на овце - в края на май*
- *Иловъц - Празникът на Косуце - май*
- *Денят на Люляка в община Поноареле - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматорски ансамбли, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;*
- *Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);*
- *Национален фолклорен фестивал: Планина, планина, красива елха! - Бая де Арама (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално изпълнение и има за цел запазването и популяризирането на традиционното румънско културно наследство;*

- Празник на общ. Шимиан, 15 август
- фестивал Михай Еминеску, Оршо̀ва - 15 януари;
- Дните на Оршо̀ва - 14-15 август,
- Есенен фестивал, Оршо̀ва - октомври
- Фестивалът на Дунавската перла, Оршо̀ва

Археологически останки

Археологически обекти

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скѐла Кладовей в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото ста̀билно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,
- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.
- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.
- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890 г., с присъствието на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.
- Музеят на района на Железните порти - Науките на селището се помещават в сградата, построена между 1923 и 1926г. и има секции от Природни науки, Археология-история и Етнографско-народно изкуство, с около 4.000 експоната.
- *Музеят на водноелектрическата централа "Железни врата", открит през 1976г., представя общите характеристики на река Дунав, хидроложките данни, материалните свидетелства на населените места в района.*

Религиозни цели

- Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още и с името на основателя си - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.
 - Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846 г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупаджея по време на управлението на Георге Бибеску
- Католическа катедрала Орсова - построена между 1972-1976г., е първата католическа църква, построена по време на комунистическия режим. Смята се за архитектурен шедьовър на 20-ти век. Архитектът Ханс Факелман проектира

катедралата Оршова под формата на палатка и покривът, гледан отгоре, има формата на кръст, уникална концепция в Европа.

- Манастирът Света Ана - намира се на хълма Мошулуи, Оршова. Той е основан от военния журналист Памфил Чеикару, който се е сражавал в района на Орсова като лейтенант в Първата световна война. Манастирът е построен между 1936-39г. и носи името на Света Анна, като името на майката на основателя му.

- Манастир Стрехая е построен от Михай Витязул и възстановен през 1645 по заповед на Матей Басараб. Изградена от камък, църквата на този манастир в град Стрехая, Мехединци, представлява странно нещо. За разлика от всички други православни църкви, чиито олтар е обърнат на изток, той е единственият манастир в страната с олтар, обърнат на юг.

- Църкви - исторически паметници в селата Фънтъна Домеаска, Червеница, Прунишор, Гелмеджоайа в общ. Прунишор

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908 г. и е в националния списък на историческите паметници.

- Водното гробище Дробета Турну Северин е построено между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и гледка.

Други местни атракции и забележителности :

- "Железни врати 1" е най-голямата водноелектрическа централа в Румъния и най-голямата на Дунав, която е първото трансгранично сътрудничество между Румъния и Сърбия. Построен е началото на 7 септември 1964 и е завършен на 16 май 1971

Пещера Поникова - от масив Чукуру Маре. Това е най-голямата пещера в Дунавското дефиле. Нейните галерии възлизат на 1660 м, преминават през Чукару Маре и излизат към Дунав. Оптималният период на посещение е от май до октомври, с изключение на периоди на наводнение, когато галериите се наводняват и правят достъпа до вътрешността на пещерата невъзможен. Пещерата е достъпна както по суша, така и по река Дунав с лодка. Специално оборудване и водач се препоръчват за посещение поради средното ниво на трудност;

Пещерата "Ветераните" се намира на левия бряг на река Дунав, в масива "Чиукару Маре", на 500 м надолу по течението от пещера Поникова. Тя е известна още от древни времена, тя е била стратегическа точка за даките, римляните, австрийците и турците, защото тук войниците са могли да бъдат подслонени. Името на пещерата идва от австрийския генерал Ветерани, който укрепил пещерата, направил стена от пещерата до ръба на водата, стена, охранявана от войниците. Поради военния интерес пещерата Ветерани е първата пещера в Европа на която е направена карта. Дефилето Поникова води

до галерия с прилепи, които могат да се видят в естествената среда, в полу-сигурност, която позволява развитието на тези видове екземпляри, а достъпът до пещерата се извършва само по река Дунав.

-Манастир Света Ана - намира се на хълма Мошулуи, Оршова

-*Манастир Мракония* се намира в село Дъбова, на левия бряг на р. Дунав, в най-красивата част на дефилето. Манастирът е построен на мястото на бивш пункт за наблюдение и насочване на корабите на река Дунав. Изграждането на водноелектрическата централа "Железни врата I" през 1967г. довело до разрушаването на сградата, като руините са били наводнени от река Дунав. Манастирът не е получил правото да бъде възстановен на друго място. Поради това селището е известно като "Манастир под водата, или" скрито място ", "тъмна вода ". Едва през 1993г. е положен основополагащ камък на новата църква, а през 1995г. селището е възстановено, а работата е завършена през 2000 година. Сегашната църква е посветена на Архангелите Михаил и Гаврилий и на Света Троица.

-*Лица на Дечебал* - лицето на Дечебал е скална скулптура на река Дунав, разположена между Ешелница и Дубова, близо до Оршова. Статуята с лица на Дечебал е изсечена в скалата от група катерачи, финансирани от историк Йосиф Константин Драган. Скулптурата отнема 10 години, от 1994 до 2004 година. Като височина тази статуя е 55 метра и е шеста в света, която е само с 6 метра по-малка от известната статуя на Спасителя Исус Христос в Рио де Жанейро.

РЕСТОРАНТИ (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediterranean	1	Restaurant&Lounge 16,50
2	Taverna Sârbului	Est European	2	Taverna Sârbului
3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	3	Krypton Club Pub&Grill
4	Marco Pollo Четате	Italian	4	Marco Pollo Четате

Културни
пристанище
Четате

Четате

www.portcetate.ro
0755 070 390
portcetate@gmail.com

Други ресторанти в окръг Мехединци

- Ресторант Select - Бая де Арама

Адрес: ул. Бребина, на път DN67D, тел .: +40755.157.482;

- Ресторанта на къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де Арама, тел .: +40752.234.522;

- *ресторант Conacul Voierului*

Адрес: Община Поноареле, село Поноареле, № 4, телефон: +40740.057.390, e-mail: pensiuneaconacuvoierului@gmail.com.

VI.ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (линия Букурещ-Тимишоара) и Крайова (линия Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до DN 56А, DN 6 и DN 67, 67А и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну Северин , пристанище Четате, пристанище Оршова
- До Оршова се стига от Дробета-Турну Северин с автомобил на DE 70 или автобус от Дробета-Турну Северин до Оршова има 21 автобуса, движещи се от гарите Дробета-Турну Северин - Гара Дробета-Турну Северин, Гара Дробета Турну Северин - Гара Дробета Турну Северин, Дробета-Турну Северин - Интертек паркинг, Дробета-Турну Северин - АГЕНЦИЯ "ДРОБЕТА" ДР.ТР.СЕВ., Дробета-Турну Северин - Дженерала номер 2 и пристигане на спирка Оршова - ЖП гара Оршова, Оршова - спирка Оршова, Оршова - автогара Real Construct Management SRL, Оршова - АВТОГАРА ДРОБЕТА ОРШОВА , Оршова - Паркинг Хотел Dierna.
- Първият автобус тръгва в 06:00 часа. Последният е в 19:00. Пътуването продължава над 20 '.

ЛАУТАРИ (музиканти)

I. Общи съображения

По принцип ромите са асоциирани с лаутарите, а последно време и с чалгата. Въпреки това, съществуват известни ромски музиканти и музикалното присъствие на ромите е много разнообразно. Lăutari apartineau rîna pe la mijlocul XIX vatrasilor. Най-добрите професионалисти, които имаха шанса да живеят в градовете, имаха по-добър живот, правейки ги истински елит на артистичния живот.

За първи път за ромски музикант се споменава в официален документ от 1568г. С този акт Стойка Алаутар е един от ромските музиканти, предлаган от принц Петър Млад на големия Динга. След почти 80 години, през 1645г., историята е записала още един лаутар: Тудор Виорарул(цигуларя). Той е живел и пеел в двора на Апостолаке, днешния окръг Прахова. Циганските музиканти винаги са били привилегирована социална класа; включително Раду Чимпояшу (гайдаря), който е сред известните служители на манастира Бисерикани, в окръг Неамц. Това се случило около 1634 година.

През осемнадесети век, ромските музиканти се организират в музикалната гилдия.

Taraful е инструментална формация, съставена от поне 3 музиканти, които свирят на три различни инструмента, както следва: unul cântă de exemplu lavioară- melodia (primaşul), altul la contră-acordurile armonice şi al treilea la contrabas (tobă)- suport ritmico- armonic. Instrumentiştii pot fi mai mulţi, dar numărul instrumentelor rămâne acelaşi. În Mehedinţi, ca şi în Gorj sau Dolj taraful are ca instrument acompaniator "chitara cobzită", iar formula este Vioară - chitară - contrabass sau Clarinet - chitară - contrabas

II. Социални проблеми

За занаята

Селските фермери са имали двоен статут: през работните дни те са били земеделски стопани, а на празниците на музиканти. Те съхраняват и разпространяват популярната песен на хората, с които живеят заедно. След 1990г. статутът на лаутар се е променил особено за тези, които са успели да се установят в музикалния свят.

Сред най-популярните ромски културни изрази след 1990 г. са духовите оркестри: Тараф Хайдучилор (Клежани), Духов оркестър Чокърлие (1996г) и , Духов оркестър Zece ră jini, наричани също Shukar (Надежда) (1989). Те бяха отбелязани особено в чужбина. Освен това има и Махал Рай Банда (2004), който свири комбинация от лаутарска музика и електронна музика. който играе микс от музика и електронна музика цигулар. Джазът е много добре представен от Джони Радукану (истинското му име Rducănu Creţu) (1931-2011), а през последните години се забелязва Дамян Драгичи, който свири на флейта. Трябва също така да се припомни, цигуларят Йон Войку, ненадминат изпълнител.

През последните години има и други видове музика, изпълнявана от ромите и Shukar Collective, които изпълняват електронна музика.

Чалгата са много имат голямо присъствие през последните години в Румъния. В изпълнение на солисти от ромски произход, те са зле възприемани от мнозинството, но в същото време са проникнали в културните навици на населението.

Семейство

Взаимоотношенията в семействата на музикантите са малко по-различни от другите ромски групи. И това се дължи на тази професия. И тук мъжът действа като глава на семейството, но за разлика от другите семейства, това е много често срещана ситуация, в която тя пее със съпруга си в народните музикални групи. В тях мъжете пеят и свирят на цигулка, китара, акордеон, бас, а сега и електронен орган, а жените са вокални солисти и евентуално свирят на китара или акордеон. Жените отиват на партита само с близък член на семейството: баща, брат, съпруг, тъст или зет. Това им дава специален статут, който ги поставя почти на равна основа с мъжете. Разбира се, жената е тази, която върши всички домакински задължения, но тъй като участва и в спечелването на парите, тя има думата в решенията, взети в семейството.

II. Културни аспекти

Окръг Мехединци е добре представен по отношение на ромските музиканти. Независимо дали говорим за традиционни музиканти или дали става дума за групи, които са въвели старите цигански ритми в настоящата музика, броят ромските музиканти е доста голям. В допълнение, Мехединци има два обичая, които вече не се срещат на други места и музикантите имат важна роля.

Първият се нарича "Ариецул" и се провежда в кошарата, когато овчарите са много доволни от продукцията на лятото. Тези които се решът да направят този ариец държат овците ден- два на в овчарника и ги остават в двора на голямия брат. Партито е придружено от трима музиканти, които пеят и свирят на цигулка, първа цигулка, втора цигулка и бас, наети предишния ден. По време на партито се изравняват сметките (плащат на овчарите, обсъждат се възможните загуби и т.н.) и се избират овците на всеки един стопанин, а член на всяко семейство ги отвежда вкъщи.

Вторият обичай се провежда на Великден и се среща само в община Иловица Мехединци. Жителите тук отиват на следващия ден на Великден на гробището с червени яйца, козунак, печено месо и се обадете с тях и лаутари поканват и музиканти. След като ритуалът приключи, всеки иловянин кани роднините си от други села и прекарват дома си до късно през нощта.

IV. Представители роми лаутари в окръг Мехединци

1. Антонеску Петре наричан или Тика Моша (56 години) - община Ешелница

За занаята

Петре Антонеску гордо казва, че е на 47 години, когато пее, а започнал да пее, когато е бил на 9 години. Той вярва, че тази благодат му е дадена от Бога. Първият инструмент бил купен от баща му и бил свирка, след което му купил саксофон.

Той казва, че на 12-годишна възраст е знаел как да пее много добре и в тази възраст той свирел с Георге Замфир, Йон Драгои и Лука Новак. Било е много трудно да се научи сам, не му е било лесно и е работил много. „По времето на Чаушеску, ходехме пеша или с автобус, спяхме на гарите, за да стигне да пее. Когато се прибрах, репетирахме много, правехме дълги обсъждания с моя братовчед. Той умря много млад, на възраст 47 години. Имахме различни стилове в пеенето. Тогава беше добре ... Аз крадах от него и той от мен. Тук, у дома, се правеха репетиции: Никоара, Думитру Станеску, Пуиу Кодряну. Освен това, мнозина са спечелили хляб, казва той.

Тика Моса казва, че е бил ментор на много музиканти и винаги е имал свой стил на интерпретация. Той може да се доближи до всички музикални стилове, включително джаз и лека музика, и така свири с различни ансамбли или групи. Един добър период от време пее в Ансамбъл Марамуреш, в Бая Маре, където е диригент Валериу Бучу, съпруг на известната певица Ангела Бучу.

Тика Моса присъства на частно събитие; фотоизточник: личен архив

Саксофонистът Тика Моска казва, че неговият талант е оценен и в чужбина: през 2007 г. той печели трето място на Международния джаз фестивал в Монт де Марсан във Франция, където присъствали 40 000 души. Той

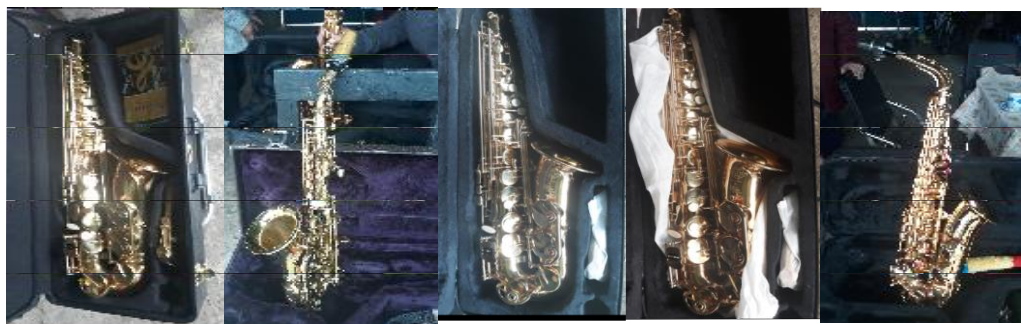
играе студа да докаже автентичността и се е състезавал с братя Gipsy Kings, които спечелили второ място. Сега свирия със солист от Тиргу Жиу с Нику Фачиу. Все още имам някои от моите любими, с които свири сега: децата на Арменис и акордеониста на Мирча, с мой ученик, детето на Драган Пирвуловичи, с югославски долар, цигулар от Белград. Имам много приятели, които оценявам, и ми харесва как свирият, най-вече на духови инструменти като Дорел от Крайова или Пую Букатару ”, казва той.

Заедно със саксофона си, Тика Моша е обиколил света: той пее и свири във Франция, Австрия, Германия, Норвегия, дори в Австралия. Той си спомня, че в Осло, Норвегия, е ял месо от северни елени. В Австрия той пее във Виена почти 20 години със сръбски инструменталисти. Отсъствията от семейството ги считат за "изтезание" и затова вече не напускат страната. Отива на събития, но близо до къщата, в Тимишоара, Крайова, Северин.

Сред цигуларите в света, той е известен като Тика Моша, а не като Петре Андрееску . По време на едно пътуване до Италия в Перуджа, с група от 10 музиканти, списъкът беше пуснат по сценичните имена и той е трябвало да дава обяснения на летището.

В продължение на четири десетилетия по сватби и партита, Тика Моша е събрал много спомени, повече или по-малко забавни: На едно събитие край Долж, на сватба, имаме прекеждие. Бабата на младоженеца на 90 години, умира в брачната нощ и в някакъв момент през нощта се уморяваме и ни изпращат да спим в стаята, където седеше бабата. Не исках, но колегата ми прие. На сутринта той каза на младоженеца, че бабата изобщо не помръдва, сякаш е мъртва. Някой от там му отговори, но е мъртва. Когато колегата го чу, той падна и припадна - спомня си той.

Тика Моша обича шапките, колите и саксофоните. В момента има 5 саксофона, които смята за едно от най-ценните неща.

През годините много деца са били обучавани да свирият на саксофон, но сега очакват да отгледат един от внуците си, за да го обучат в тайните на музиката. Тика Моша каза, че музикантът трябва да има силата на желязо: на сватбите на ромите те пеят и свирият от 22:00 до 4:00 -5:00 сутринта. Но има няколко дни събития, където музикантите трябва да свирият неуморимо.

Семейство

Баща му е бил ковач. Тика Моша разказва, че когато е бил дете, баща му го е взел и го е накарал да работи на духалото и да му помага в работилницата от сутрин до вечер. Той все още държи „железният“ на баща си с всички инструменти, а за работилницата казва, че е на стотици години. Тика Моша казва, че тези инструменти са много търсени от чужденци и че те са имали добри предложения от италианците за тях, но не са искали да ги дават. "Традициите са запазени, но това, което сме оставили, се съхранява и ние осъзнаваме стойността му- казва той

Майка му не е знаела циганински, въпреки че е била ром. Вместо това баща му говорел добър цигански.

За съпругата му, Петре Антонеску казва: "Срещнах жена си Лилика(той и казва Лели) в детството, бяхме съученици в клас I. На 16 години тя се омъжи за мен. Имаме 40 години брак. През 40-те години брак сме имали добри и по-малко добри години. И на нея ѝ беше доста трудно, и ми каза веднъж - или с мен или с приятели- не ми хареса, и аз и казах че с тях си изкарвам прехраната, но преминахме много трудности, и аз и тя“.

Той също така казва, че където и да е бил, мисълта му е била за семейството, за децата. Той се опитал да участва в колкото се може повече събития, за да им осигури по-добър живот. Той е ходил много, но е убеден, че ако не пеел и свирел, нямало да разполага със средства за издръжката на 5-те си деца. Тика Моша казва, че никой от децата му не пее, защото той много се е мъчил и не е искал и те да минават през толкова много (безсънни нощи, да са далеч от дома). Сега има 5 внуци, които седят при него и искат да се грижат за тях.

2. Ена Щефан наричан Удила(50 годишен) - село Данчеу, община Жиана Занаят

В семейството на Стефан Енея има много музиканти. Той е наследил тайните на професията от баща си и брат си. Но и баба му знаела как да пее. От всеки един той е научил по нещо.

В младостта си имал група. Днес пее на оргазъм на сватби и партита. Той казва, че е "уречист" (пее по слух, не по ноти), но има професионална атестация от времето на Чаушеску (период преди 1990г.). Стефан Енея също казва, че преди много години в селото имало много неща. " Сега само в Испас - Господното Възнесение се моли и идва тук ргі лаутарите, хора от всички съседни области на общината, идват дори от други окръзи. В групата, с която сега изпълняваме репертоара, има лаутарска музика, но и много музика в банатския стил, "казва той.

Удина разказва че е бил във Франция, кдето е остана 7 години. Дори и там не е зарязъл музиката, свирил е в Париж, около Айфеловата Кула

Семейство

Щефан Енеа казва, че живее в село Денчеу, общ.Жиану, от както се знае. Неговите баби и дядовци също са били от Мехединци, Тъмна и Фаца Крени. Той идва от Ми Воана, семейство на румънски цигани: те говорят цигански в къщата, но използват и много румънски думи, като ромите в Бурила, Груя и Вънжулец.” Традициите се запазват чрез нашият цигански език, който още го говорим и чрез нашите заняти, но за съжаление носията не се е запазила

Щефан Енеа има три деца: две момичета и едно момче. Момичетата не са наследили музикалния му талант: едното работи като училищен медиатор в училище в Жиана а другото е здравен медиатор. За съжаление момчето умира, но ми е останало от него внук, той иска да се научи и да стане музикант.

3. Патриу Йон наричан Виорел (62 години)- община Врата Занаят

Йон Патриу казва, че родителите му са го завели в Кусмир, където се е научил да свири на акордеон. От 14-годишна възраст започва да пее на сватби. В работни дни той работи в селското стопанство, но в събота и неделя пее на сватби и партита. След това той създава група, с която пее до 1998г. (съпругата му е солистка, а негови приятели и роднини, инструменталисти).

От 2003г. той започва да ходи в чужбина, в Италия, във Ватикана, където пее и свири сезонно в ресторанти или на тераси, а понякога и по улиците. Йон Патриу казва, че той печели повече, отколкото в страната, а акордеонът се търси повече сред италианците. Той смята, че този инструмент вече не е толкова популярен, колкото преди и света се задоволява само от органа.

Йон Патриу, виртуозно изпълнение у дома

В семейството талантът към музиката наследило средното момче, което също пее в Италия и един от внуците. **Йон Патриу казва, че го е отгледал и му е сложил акордеон в ръце и всеки ден го учил на нещо**

Семейство

Йон Патриу казва, че е дошъл във Врата през 1967 г. заедно с родителите си, когато е бил на 11 години. Той се счита за ромънски циганин, защото родителите му не са говорили циганински и са семейство на лаутари. Семейството му идва от Бъкlesh Баца му имал сестра, която живеела във Врата и дошъл тук след нея, довеждайки семейството си.

Йон Патриу казва, че страстта към музиката е наследена от баща му който свирел на китара, а майка му е отговаряла за домакинството и работела в селското стопанство. Той остава във Врата, където се оженил. Съпругата му идва от група романизиранци цигани, но в къщата говореха циганински. Сега той има три момчета женени, внуци и правнуци.

IV. Турстическа инфраструктура в близост

Защитени зони

- SCI Гора Стърмина- Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни .
- Националният парк Железните врати се намира на левия бряг на река Дунав, между селата Базяш и Гура Вейи. В периметъра му са разположени и южните удължения на Банатските планини (Локвей и Алмажулуй) и планината Мехединци, както и част от платото Мехединци и ивицата от езерото, принадлежащи към националната територия.
- Природният резерват в село Лунка Банулуй близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен.
- Национален парк Домоглед - Валеа Черней, където са уредени 20 одобрени туристически маршрута с различна степен на трудност, по време на които туристите могат да се сблъскат с пещери, ждрела, водопади, поляни и беседки, както и множество водни мелници.
- Природният комплекс Поноареле е район, характеризиращ се с варовикови скали и е природен резерват, обявен за защитена зона. Тя се простира на площ от 100 хектара.
- Люляковата гора от Поноарле - ботаническа резервация от 20 ха, е обявена за природен паметник от национален интерес и е най-големият в страната. Гората се намира на около 3км южно от град Поноаре, между хълмовете на Бълуцей и Ръйкулещилор.

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- *Severin International Guitar Festival, май*
- *Северинова есен прес октомври*
- Дунавски вълни - Международен шахматен фестивал - май
- Вълну Маре - Фестивал на лозята и виното (септември)
- *Исверна - измерване на овце - в края на май*
- *Иловъц - Празникът на Косуце - май*
- Денят на Люляка в община Поноареле - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматьорски ансамбли, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;
- Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);
- Национален фолклорен фестивал: Планина, планина, красива елха! - Бая де Арама (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално изпълнение и има за цел запазването и популяризирането на традиционното румънско културно наследство;
- Празник на общ. Шимиан, 15 август
- фестивал Михай Еминеску, Оршоа - 15 януари;
- Дните на Оршоа - 14-15 август,
- Есенен фестивал, Оршоа - октомври
- Фестивалът на Дунавската перла, Оршоа
- ***Дните на община Ешелница на Света Мария - 15 август***
- Фестивалът на Смокините в Свинача, 19-20 август

Археологически обекти

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скела Кладовой в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото стабилно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,
- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.
- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.
- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890 г., с експонати на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.

-Музеят на района на Железните врати- Природни науки и се помещават в сграда, построена между 1923 и 1926 г. и има секции от Природни науки, Археология-история и Етнографско-народно изкуство, с около 4.000 експоната

- *Музеят на водоелектрическата централа "Железни врата", открит през 1976г., представя общите характеристики на река Дунав, хидроложките данни, материалните свидетелства на населените места в района.*

Религиозни цели

- Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още с името на своя основател - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.

- Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846 г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупаджея по време на управлението на Георге Бибеску

Католическа катедрала Орсова - построена между 1972-1976г., е първата католическа църква, построена по време на комунистическия режим. Смята се за архитектурен шедьовър на 20-ти век. Архитектът Ханс Факелман проектира католическата катедрала в Оршова като палатка, а покривът, гледан отгоре, има формата на кръст, уникална концепция в Европа.

- Манастирът Света Ана - намира се на хълма Мошулуи, Оршова. Той е основан от военния журналист Памфил Шеикару, който се е сражавал в района на Орсова като лейтенант в Първата световна война. Манастирът е построен между 1936-39г. и носи името на Света Ана, на името на майката на основателя му.

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908г. и е в националния списък на историческите паметници.

- Водното гробище Дробета Турну Северин е построено между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и гледка.

- Дървената мелница (Moara Crăscușenilor), обявена за исторически паметник, се намира на Долината на мелниците и е най-интересната дървена конструкция на територията на община Поноарле, която понастоящем се използва за традиционно смилане на пшеница или царевица с вода.

Други местни атракции и забележителности:

- "Железни врати 1" е най-голямата водоелектрическа централа в Румъния и най-голямата на Дунав, която е първото трансгранично сътрудничество между Румъния и Сърбия. Строежът е започнал на 7 септември 1964 и е завършил на 16 май 1971г.

-Пещера Поникова - от масив Чукура Маре. Това е най-голямата пещера в

Дунавското дефиле. Нейните галерии възлизат на 1660 м, преминават през Чукару Маре и излизат към Дунав. Оптималният период на посещение е от май до октомври, с изключение на периоди на наводнение, когато галериите се наводняват и правят достъпа до вътрешността на пещерата невъзможен. Пещерата е достъпна както по суша, така и по река Дунав с лодка. Специално оборудване и водач се препоръчват за посещение, поради средното ниво на трудност;

-Пещерата "Ветераните" се намира на левия бряг на река Дунав, в масива "Чиукару Маре", на 500 м надолу по течението от пещера Поникова. Тя е известна още от древни времена, тя е била стратегическа точка за даките, римляните, австрийците и турците, защото тук войниците са могли да бъдат подслонени. Името на пещерата идва от австрийския генерал Ветерани, който укрепил пещерата, направил стена от пещерата до ръба на водата, стена, охранявана от войниците. Поради военния интерес пещерата Ветерани е първата пещера в Европа на която е направена карта. Дефилето Поникова води до галерия с прилепи, които могат да се видят в естествената среда, в полу-сигурност, която позволява развитието на тези видове екземпляри, а достъпът до пещерата се извършва само по река Дунав.

-*Манастир Мракония* се намира в село Дъбова, на левия бряг на р. Дунав, в най-красивата част на дефилето. Манастирът е построен на мястото на бивш пункт за наблюдение и насочване на корабите на река Дунав. Изграждането на водоелектрическата централа "Железни врата I" през 1967г. довело до разрушаването на сградата, като руините са били наводнени от река Дунав. Манастирът не е получил правото да бъде възстановен на друго място. Поради това селището е известно като "Манастир под водата, или" скрито място ", "тъмна вода ". Едва през 1993г. е положен основополагащ камък на новата църква, а през 1995г. селището е възстановено, а работата е завършена през 2000 година. Сегашната църква е посветена на Архангелите Михаил и Гаврилий и на Света Троица.

-*Лица на Дечебал* - лицето на Дечебал е скална скулптура на река Дунав, разположена между Ешелница и Дубова, близо до Оршова. Статуята с лица на Дечебал е изсечена в скалата от група катерачи, финансирани от историк Йосиф Константин Драган. Скулптурата отнема 10 години, от 1994 до 2004 година. Като височина тази статуя е 55 метра и е шеста в света, която е само с 6 метра по-малка от известната статуя на Спасителя Исус Христос в Рио де Жанейро.

- Етнографска сбирка "Дойна Олимпия" и "Теодор Григоре" - мебели, традиционни професии, традиционни костюми, керамика, икони, снимки от селата Еселница, Дъбова, Оградена;

- Колекцията на свещеник Север Негреску (исторически енорийски музей през 1990-1996г.) - стари книги, религиозни предмети, икони от селищата в

дефилето: Тисовица, Оградена, Плавишевица, Мракония, Дубова, Ешелница

- паметникът на местните герои от двете световни войни в община Ешелница

- Пещерата Поноареле се намира на надморска височина от 337 м. Дължината и е 734 м.

- Божият мост, уникален естествен мост в света, дълъг 30 м и 22 височини, е най-големият естествен мост в Румъния и вторият по големина в Европа, но единственият, който може да се използва от автомобил. Той се намира в центъра на Поноре, огромна каменна аркада, по която минава шосето Бая де Арама - Дробета Турну Северин.

- Полето с лапиезури от Поноареле са наистина уникални в Европа, образувани под надморската височина от 600 м. Най-известните и най-интересните са лапиезурите от възвишението на Пещетара, които формират две орделни полета> Полето на Клеопатра и Полето на Афродита.

-Езеро Затон е най-голямото карстово езеро в Румъния. В дъждовна пролет то може да достигне внушителни размери: 2.5 км дължина, площ от 2 км² и 20 м дълбочина.

- Пещерата Булба е известна още като Голямата пещера или Пещерата Бая, която всъщност се простира под територията на Поноарле, под хълмовете на Бразишори и Корнет, на разстояние над 1560 м.

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕВЕРИН

1	Хотел Condor	***	Бул. Алуниш № 18	www.hotelcondorseverin.ro +40 252 311 128 +40 352 405 300 +40 744 522 900 e-mail: condor.office@yahoo.com
2	Хотел Clipa	***	Ул. Брънковяну № 165	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
3	Хотел Eden	***	Гура пороини № 143	www.hotel-eden-severin.ro 0252 321 321 ; 0372 703 675 ; 0723 181 101 office@hotel-eden-severin.ro
4	Хотел Corona	***	Бул Т. Владимиреску 106 ^a	www.hotelcorona.ro 0743 128 658 contact@hotelcorona.ro
5	Хотел Flora	***	Ул. Калеа Тимишоарей 179	www.hotel-flora.ro +40-252-333115 +40-352-401904

6	Хотел Traian	**	Бул Т. Владимиреску 74	0252 311 760
7	Хотел Continental	***	Бул. Карол 2	www.continentalhotels.ro +40 372 528 828 drobeta@continentalhotels.ro
8	Хотел Tudor	***	Ул. Калеа Тимишоарей 180	www.hoteltudor.ro 0352-405653 E-mail: contact@hoteltudor.ro rezervari@hoteltudor.ro
9	Хотел Club G	****	Ул. Д-р Георге Сайдак 24	www.clubg.ro +40 252 32 22 77 +40 744 63 11 00 hotel@clubg.ro
MOTELURI				
1	Мотел Restaurant Elite	***	Ул. Чичеро 197	0252 317 317
ХОСТЕЛИ				
1	Хостел Tropical	***	И. Л. Караджиале 39	0252 333 023
КЪЩИ ЗА ГОСТИ				
1	Clipa	****	Бул. Революцией 2Е	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
2	Ambiental	***	Ул. Унири 72	0745 169 459
3	Europa	***	Бул Т. Владимиреску 66	www.pensiunea-europa.ro 0252 333737 europa@rdsmail.ro
4	Class	**	Ул. Калеа Крайовей Шимиан	0765 331 718
5	Къща Andra	***	Ул. Г. Кошбук 2-4	0723 622 032
6	Astoria		Ул. Георге Ангел	0748 702 011

БАЯ ДЕ АРАМА

- Къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де арама 217325, тел. 0752 234 522;

- Къща за гости Izvorul Rece

Адрес: с. Бребина, №47, тел. : +40252381509, +40744576562;

ОБЩИНА ПОНОАРЕЛЕ

- Copacul Voierului

Адрес: общ. Поноареле, № 4, телефон: +40740057390, e-mail:

pensiuneaconacuboierului@gmail.com;

ИЗВЕРНА ОБЩНОСТ

- Вила Лила

Адрес: DC50, Isverna;

- Pension Pietrele Albe

Адрес: с. Селищея, община Изверна, телефон: (+40) 722 335 322, e-mail: valeacosustei2011@gmail.com;

ORȘOVA

- *Pensiunea Casa Verde*

Adresa: Orșova, str. Gratca nr. 100, telefoane: +40252 360.132, +40744 954.191, e-mail: casaverde_orsova@yahoo.com, adresă web: <http://casaverde-orsova.ro>;

Оршова

- пансион Casa Verde

Адрес: ул. Орсова, ул. Граца №. 100, телефони: +40252 360.132, +40744 954.191, e-mail: casaverde_orsova@yahoo.com, веб адрес: <http://casaverde-orsova.ro>;

- *Pensiunea Taka*

Adresă: Str. Tufari Nr. 12 lângă port pe E70, telefon: +40722 498 110;

- Така пансион

Адрес: ул. Tufari Nr. 12 до пристанището на E70, телефон: +40722 498 110;

- *Pensiunea Decebal 4**

Adresă: DN57 Orșova - Moldova Nouă, prin Eșelnița spre Dubova, la aproximativ 25 km Dubova;

Telefon: 004 0252 368 032, 004 0747 808 585, e-mail: rezervari@pensiuneadecebal.ro, adresă web: <http://www.pensiuneadecebal.ro>.

- Pensiunea Decebal 4 *

Адрес: DN57 Orșova - Moldova Nouă, през Eșelnița до Dubova, на около 25 км от Dubova;

Телефон: 004 0252 368 032, 004 0747 808 585, e-mail: rezervari@pensiuneadecebal.ro, веб адрес: <http://www.pensiuneadecebal.ro>.

Ресторант (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediteranean	Ул Траян.50	www.1650.ro 0774-431991 office@1650.ro
2	Taverna Sârbului	Est European	E 70	www.drobeta.tavernasarbului.ro 0727 223 300; 0727 600 688; 0727 300 449;
3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	Ул Кришан 8	drobeta@tavernasarbului.ro www.krypton.ro 0753 241 035
4	Marco Pollo Четате	Italian	Ул. Тудур Костеску	www.facebook.com/pages/MarcoPollo 0352800880, 0746575951
	Portul Cultural Cetate	Cetate		www.portcetate.ro 0755 070 390 portcetate@gmail.com

Други ресторанти в окръг Мехединци

- Ресторант Select - Бая де Арама
Адрес: ул. Бребина, на път DN67D, тел .: +40755.157.482;
- Ресторанта на къща за гости Casa Albă
Адрес: ул. Викторией 44, Бая де Арама, тел .: +40752.234.522;
- *ресторант Conacul Voierului*
Адрес: Община Поноареле, село Поноареле, № 4, телефон: +40740.057.390, e-mail: pensiuneaconacuboierului@gmail.com.

VI.COM НА ДОСТЪПА, ПЪТИЩА, ТРАНСПОРТ В КОМБИНАЦИЯ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на TEN-T

- infrastructură feroviară: gară CFR Drobeta Turnu- Severin (magistrala Bucureşti-Timişoara) şi Craiova (magistrala Bucureşti-Timişoara, legături spre Calafat şi Transilvania - Cluj Napoca),
- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (автобус Букурещ-Тимишоара) и Крайова (автобус Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до DN 56A, DN 6 и DN 67, 67A и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну-Северин пристанище Четате, пристанище Оршоа
- В село Ешелница можете да стигнете по DE 70 до Оршоа след това до DN 57 до дестинация.

- До Жиана може да се стигне с кола по DE 70 Дробета Турну Северин - Крайова, до Шимиан, след това от DN 56A до Вънжу Маре, след това до DJ606 до местоназначението, или с автобус. От Дробета-Турну Северин до Жиана Вече има 6 автобуса, тръгващи от гарите Дробета-Турну Северин - гара Дробета Турну Северин и пристигане на гарите Жиана Вече - Жиана Веке.
 - Първият автобус тръгва в 00:00 часа. Последният е в 15:30
- До Врата може да се стигне с кола по DE 70 Дробета-Турну Северин -Крайова, до Шимиан, след това по DN 56A до кръстовището с DN 56C и от тук до дестинацията.

Рудари

I . Общи съображения

Рударите са част от ромската общност, която се занимава с обработка на дървесина. Тъй като те са сред тези, които са били приравнени към преобладаващата част от населението, по-добро време, има твърдение, че те не принадлежат към ромите. Подобна хипотеза е направена от академик С. С. Николеску-Плопшор, който твърди, че рударите не са роми, а румънци. Аргументите му са основните културни, етнографски, езикови и социални различия. Например, рударите никога не са били роби, а свободни хора, които плащали годишно дарение на владетеля. Освен това те не познават ромския език, а историческата информация показва, че тази характеристика има доста стари корени. Всъщност, ромите ги наричат родови *kashtalii* "дървени работници, дърводелци" (от циганска *kasht* "дърво"); По-късно *kashtal* придобива значението на "циганин, който не познава цигански език", заедно с цинарския термин.

Думата "рудар" идва от славянски езици и означава "миньор". През седемнадесети и деветнадесети век в румънските държави имало "златници или рудари", които не били роби и имали право да търсят злато в реките в румънските земи, но били задължени да дават определено количество злато годишно на принца или принца.

Историческите документи показват, че рударите вече са били във Влахия през 1620 година. Обяснението се появява в писмото на Гаврил Мовила до манастира Козия, което уточнява "както са били преди", което доказва, че роднините рударите са били известни в района преди тази дата.

Един от източниците, който позволява да се идентифицира произхода на роднините рударите, е лингвистичният анализ. По този начин имаше сигурност се установява, че между сегашния език на рудари и изречените думи, изговорени от езикът на румънците в югозападната част на Трансилвания между четиринадесети и седемнадесети век, има тясна връзка. Възможно е да се издаде хипотезата за идването на рударите от Апусени, където те работели като миньори в златните мини или като измивали златния пясък от реките в тази област.

Докато рудари, идващи от България, се наричат "Туркан" или "Влашци" по сферата на влияние, където те са живели.

II. Социални аспекти

За занаята

В изследване, проведено през 1974 г. в районите, обитавани от рударци в Олтения, рударите са класифицирани в три категории според техните професии:

Лингурари; живеят по поречиата на реките където има меко дърво(топола, върба) от които правят корита, лъжици и др. , а жените правят вретена и др.

- кошничари, които живеят зоната под Карпатите в зона където има лешници, от които мъжете правят хамбари за брашно , кофари и други подобни.

- ротари, които изработват спици и други.

Най-многобройни от рударите са лингурари, което се дължи на факта, че техните продукти винаги са били с по-голямо търсене.. До модерната ера дървените лъжици са били единствените налични прибори и в резултат на това, заедно с грънчарите, лингурарите предоставяли някои от най-важните продукти във домакинството. Лъжиците са изработвани от широколистна дървесина като върба или топола. Въпреки, че с модерната ера полезността на тези продукти намалява, те не са изчезнали. По-специално, традиционните панаири за стоки играят много важна роля за запазването на тази професия.

Семейство

Подобно на другите ромите рудари не говорят ромски, те е от тази гледна точка, те са асимилирани.. Вместо това, отношенията в семейството са запазени. Жените имат роля и в социално отношение, тъй като те са тези, които подкрепят мъжа си и имат грижата за децата, както и за икономическите въпроси. Последното се доказва от факта, че те са участвали в разработването на продуктите, направени от мъжете. В миналото те минаваха през селата и предлагали продуктите за продажба. Сега голяма част от продажбата се извършва на традиционни панаири и изложения, но те тези които продават.

III. Културни аспекти

Една от характеристиките на рударите е празникът на Гурбан, който вече не се празнува от другите народи.. Вместо това, в някои популации в Турция, се провежда празникът на Курбан Байрами (турски курбан "жертва, жертва", байрам "празник, празник") с ритуал, подобен на този на рударския гурбан. Това би оправдало хипотезата за заема за честването на Курбан от рудари от турското население в България, с което са влезли в контакт.

С изчерпването на златото от пясъкът от реките, рударите очевидно е трябвало да се откажат постепенно от първоначалната си работата и да се заемат с дървообработване. Материалът най-лесно се получава от ливади и речни долини. Този процес се осъществява някъде през XVII-XVIII век. В акт от 1794г., издаден в страната, където се говори румънски, се споменават професиите на златарите, и се посочва: "лято се занимават с добив на злато от пясъка, а през зимата когато водите замръзнат, се занимават с преработката на дървен материал в домакински предмети".

I. Представители на ромите рудари от окръг Мехединци

1. Думитру Лингурару, село Расколеци, община Изворул барзии

Занаят

Не зависимо че има най -различни специализации и всички различни от дялкането на дърво, спомените от детството които много от рударите в Бая де Арама имали са изработването на лъжици, което е оставило отпечатък върху Думитру Лингурару. От 8 годишен е открил своето влечение и цялото си свободно време е прекарал като е дялкар дърво. Работи главно с лъжици, но също така работи скулптура, гравирание и декорация.

Думитру Лингурару работи с мека дървесина: дива ябълка, габър, липа, върба. Той казва, че прекъсва връзките си, когато работи и може да прекара четири часа в работа по лъжица: "Моделът е в главата ми и го оформям докато ми излезе както ми харесва. Правя изкуство, а моите модели са уникални. Имам десетки модели, създадени от мен. Когато направя модел, гледам формата на дървото. Ако има възел или несъвършенство, не го елиминирам, а

го интегрирам в модела. За дърворезбата се използват няколко ножа и длета. В моите пики поставям всички богатства на природата: водния път, красотата на цветята и листата, величието на дърветата. Мотивите, които използвам, са вдъхновени от всичко, което ни заобикаля - казва той.

*Думитру Лингурару представя
творбите си на лична изложба в Дробета
Турну Северин*

Думитру Лингурару работи с мека дървесина: дива ябълка, габър, липа, върба. Той казва, че прекъсва връзките си, когато работи и може да прекара четири часа в работа по лъжица: "Моделът е в главата ми и го оформям докато ми излезе както ми харесва. Правя изкуство, а моите модели са уникални. Имам десетки модели, създадени от мен. Когато направя модел, гледам формата на дървото. Ако има възел или несъвършенство, не го елиминирам, а го интегрирам в модела. За дърворезбата се използват няколко ножа и длета. В моите пики поставям всички богатства на природата: водния път, красотата на цветята и листата, величието на дърветата. Мотивите, които използвам, са вдъхновени от всичко, което ни заобикаля - казва той.

Семейство

Името на майстора Лингурару е предопределено за неговата страст. Той казва, че дядо му бил наречен Шербан, но след като се върнал от войната, той трябвало да промени името си и той казал Лингурару. Думитру Лингурару прекарва детството си и живее в Baia de Aramă до миналата година, когато се премества в Drobeta Turnu Severin, в село Răscolești, община Изворъл Бързий. Майсторът произхожда от смесен брак, тата ром и мама ромънка. Дядо му починал много млад, когато баща му бил на 9 години. Думитру Лингурару казва, че у дома имал петима братя, а баща му работел усилено в мината, за да ги отгледа. Всички семейни тържества са отбелязани в семейството. Думитру Лингурару си спомня с удоволствие пиршеството на Гурбан, където се събират цялото семейство и роднините.

В Бая де Арама рударската общност се намира в източната част на местността. Думитру Лингурару казва, че в детството в Бая де Арам имало 80 семейства рудари и всички били дърводелци. От неговата информация в момента само с едно семейство се занимава с това. Въпреки че напуснал селото, той поддържал връзка с хората в района. В Бая де Арама е много известен като Митика.

Творбите на Думитру Северин

Думитру

завършил висше образование в тази област. Той е професионален минен инженер, завършващ педагогическия факултет на Петрошани с експертния опит на експерт по експлозиви. Работил е за Мотру като инженер в продължение на 27 години. Той също така е завършил и второ висше в областта на опазването на околната среда в Екологичния университет в Букурещ. В същото време, като пенсионер, той завършил и курсове по енерготерапия и открива кабинет по тази специалност. На семейно ниво той е женен и има две деца на възраст 27 и 25 години. Сега е женен повторно.

2. Муту Василе , наричан Мелку, от село Жиана Веке, общ. Жиана

Занаят

Василе Муту работи с дърво и прави всякакви видове домакински столове, маси или дръжки за инструменти. Наследил е своя занаят от баща си, който изработвал колела за каруци. В детството си е работил заедно с баща си и се е научил да прави колелета. В комунистическия период е работил като дърводелец в селскостопанската колперация от Рисипица и Гогошу.

Дървесината се изсушава в цеха

Сега той просто работи по поръчка. Той има собствена работилница у дома с всички инструменти за изработване на дървени предмети. В района е известен със своята изработка и хората се обръщат към него за поръчки на маси, столове, малки мебели или инструменти. Той казва, че репутацията му е спечелена с много работа и сериозност към клиентите си.

От всичките му деца, а само най-големият син продължава занаята. Но той се специализира в дърводелството. Изработва бъчви или при поискване поправя по-старите.

Семейство

Василе Муту е роден и израснал в Жиана, а родителите му и старците му са от едно и също място и са от род рудари. . Оженил се е с една рударка и е сотанал в Жиана. Заедно те имат пет деца. (три момичета и две момчета). Повечето от децата са в чужбина.

Василе Муту и съпругата му

VI. Туристическа инфраструктура в близост

Защитени зони:

- SCI Гора Стърмина- Гора Стърмина е защитена зона от национален интерес, разположена на административната територия на община Хинова. Това е площ от 123 хектара, която съхранява природни местообитания и важни горски видове. Стойността на този резерват идва от компакната му площ с бодли и смес от различни широколистни .
- Националният парк Железните врати се намира на левия бряг на река Дунав, между селата Базяш и Гура Вейи. В периметъра му са разположени и южните удължения на Банатските планини (Локвей и Алмажулуй) и планината Мехединци, както и част от платото Мехединци и ивицата от езерото, принадлежащи към националната територия.
- Природният резерват в село Лунка Банулуи близо до Стрехая е дъбова гора и гора от ясен, в която която има и имел

Повтарящи се културни и спортни събития:

Дробета Турну-Северин

- Международен фестивал за китара Северин, май
- Северно от октомври
- Завети на Дунав - Международен шахматен фестивал - май
- Vânji Mare - Фестивал на лозята и виното (септември)
- Изверна - измерване на овце - в края на май
- Иловат - Празникът на Косу - май
- Денят на Люляка в община Поноареле - организиран ежегодно през първата половина на май, на който присъстват професионални артистични и аматорски ансамбли, посветени фолклорни солисти; организирано е планинско селище и лагерен огън;
- Фестивал на фолклорната музика: Поноаре, Поноаре! (4-6 август) - с млади изпълнители на фолклорна музика (вокални солисти и инструментални солисти);
- Национален фолклорен фестивал: планина, планина, красиво елха! - Бая де Арама (4-5-6 септември) - е конкурс за вокално и инструментално тълкуване и има за цел запазването и популяризирането на традиционното румънско културно наследство;
- Празник на село Шимиян, 15 август
- фестивал Михай Еминеску, Оршоа - 15 януари;
- Дните Оршоа - 14-15 август,
- Есенен фестивал, Оршоа - октомври
- Фестивалът на Дунавската перла, Оршоа

Археологически останки

- Археологически обект ул. Индепенденцей и Скела Кладовей в Дробета Турну Северин - в района е открито най-старото стабилно човешко селище в Европа, където са открити артефакти по-стари от 10 000-11 000 години,
- Руините на крепостта Северин - включително няколко сгради с кули и вътрешни дворове, открити по време на последователни разкопки.
- Руините на румънския замък в Хинова, на 16 км от Дробета Турну Северин. Това е особено важна археологическа точка, тук е открито най-голямото златно съкровище на страната, от тракийски произход.
- Бълъчица- Лимес Бразда луй Новак, е граница са земна вълна построена през 4-ти век, о времето на император Константин Велики. Бразда луй Новак започва от устието на Тополница (окръг Мехединци), пресича Олтения и Мунтения под хълмовете към Мизил, като следите му се виждат днес.
- Руините на крепостта Градец, средновековна епоха от XIII век от община Изворъл Бързий
- Селище "В Полигон", II-III век римска епоха - село Изворул Бързий
- римски кастрин от Путиней - Изворул - Бързий от IV-Vвек, края на римския период от община Изворъл Бързий

Музеи

- Музеят на изкуствата Дробета Турну-Северин се помещава в арт-сграда в еkleктичен стил, датираща от 1890 г., с участието на феодални произведения от 19-ти и 20-ти век и произведения на съвременното изкуство.
- Регионален Музей Железни врати - Природни науки се помещава в една сграда построена през 1923-1926г и има секция по Природни науки, Археологи-История и Етнография- Народно изкуство, има наследство от почти 4.000 експонати.
- Музеят на водоелектрическата централа "Железни врата", открит през 1976 г., представя общите характеристики на река Дунав, хидроложките данни, материалните свидетелства на населените места в района.
- *Дървена къща Мария Моака от 1860 г. в община Изворул Бързий*

Религиозни цели

- Църквата "Свети Йоан Кръстител", известна още с името на своя основател - "Греческу", се намира в югозападната част на Дробета Турну Северин.
- Църквата "Майореаса", посветена на "Успение Богородично" в Дробета Турну Северин, е построена между 1842 и 1846 г. по инициатива на майор Ион Чипагея и съпругата му Думитрана Чупаггеа по време на управлението на Георге Бибеску
- Католическа катедрала Оршова - построена между 1972-1976 г., е първата католическа църква, построена по време на комунистическия режим. Смята се за архитектурен шедьовър на 20-ти век. Архитектът Ханс Факелман проектира католическата катедрала в Оршова като палатка, а покривът, гледан отгоре, има формата на кръст, уникална концепция в Европа.
- Манастирът Света Ана - намира се на хълма Мошулуи, Оршова. Той е основан от военния журналист Памфил Шеикару, който се е сражавал в района на

Оршова като лейтенант в Първата световна война. Манастирът е построен между 1936-39г. и носи името на Света Анна, на името на майката на основателя му.

-Манастир Скитул Тополница документиран през 1600-1611г., в Село Скитул Тополница в община Изворул Бързии

- Църква « Св. Архангели » датира от XIX в община Изворул Бързии

Архитектура

- Търговската банка на Дробета Турну Северин е построена през 1908г. и е в националния списък на историческите паметници.

-Водният замък в Дробета Турну Северин е построен между 1912 и 1915 година. В момента в него се помещава туристически информационен център, изложбено пространство и художествена галерия, „История на водоснабдяването на Дробета Турну Северин, изложба на фото и скулптура, литературно кафене и наблюдателна област.

Други атракции и забележителности

- "Железни врати 1" е най-голямата водноелектрическа централа в Румъния и най-голямата на река Дунав, резултат от първото трансгранично сътрудничество между Румъния и Сърбия. Строителството започва на 7 септември 1964 г. и завършва на 16 май 1971 година.

-Пещера Поникова - от масив Чукура Маре. Това е най-голямата пещера в Дунавското дефиле. Нейните галерии възлизат на 1660 м, преминават през Чукару Маре и излизат към Дунав. Оптималният период на посещение е от май до октомври, с изключение на периоди на наводнение, когато галериите се наводняват и правят достъпа до вътрешността на пещерата невъзможен. Пещерата е достъпна както по суша, така и по река Дунав с лодка. Специално оборудване и водач се препоръчват за посещение, поради средното ниво на трудност;

-Пещерата "Ветераните" се намира на левия бряг на река Дунав, в масива "Чиукару Маре", на 500 м надолу по течението от пещера Поникова. Тя е известна още от древни времена, тя е била стратегическа точка за даките, римляните, австрийците и турците, защото тук войниците са могли да бъдат подслонени. Името на пещерата идва от австрийския генерал Ветерани, който укрепил пещерата, направил стена от пещерата до ръба на водата, стена, охранявана от войниците. Поради военния интерес пещерата Ветерани е първата пещера в Европа на която е направена карта. Дефилето Поникова води до галерия с прилепи, които могат да се видят в естествената среда, в полу-сигурност, която позволява развитието на тези видове екземпляри, а достъпът до пещерата се извършва само по река Дунав.

-*Манастир Мракония* се намира в село Дъбова, на левия бряг на р. Дунав, в най-красивата част на дефилето. Манастирът е построен на мястото на бивш

пункт за наблюдение и насочване на корабите на река Дунав. Изграждането на водноелектрическата централа "Железни врата I" през 1967г. довело до разрушаването на сградата, като руините са били наводнени от река Дунав. Манастирът не е получил правото да бъде възстановен на друго място. Поради това селището е известно като "Манастир под водата, или" скрито място ", "тъмна вода ". Едва през 1993г. е положен основополагащ камък на новата църква, а през 1995г. селището е възстановено, а работата е завършена през 2000 година. Сегашната църква е посветена на Архангелите Михаил и Гаврилий и на Света Троица.

-*Лица на Дечебал* - лицето на Дечебал е скална скулптура на река Дунав, разположена между Ешелница и Дубова, близо до Оршова. Статуята с лица на Дечебал е изсечена в скалата от група катерачи, финансирани от историк Йосиф Константин Драган. Скулптурата отнема 10 години, от 1994 до 2004 година. Като височина тази статуя е 55 метра и е шеста в света, която е само с 6 метра по-малка от известната статуя на Спасителя Исус Христос в Рио де Жанейро.

ХОТЕЛИ

ДРОБЕТА ТУРНУ СЕВЕРИН

1	Хотел Condor	***	Бул. Алуниш № 18	www.hotelcondorseverin.ro +40 252 311 128 +40 352 405 300 +40 744 522 900 e-mail: condor.office@yahoo.com
2	Хотел Clipa	***	Ул. Брънковяну № 165	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
3	Хотел Eden	***	Гура пороини № 143	www.hotel-eden-severin.ro 0252 321 321 ; 0372 703 675 ; 0723 181 101 office@hotel-eden-severin.ro
4	Хотел Corona	***	Бул Т. Владимиреску 106 ^a	www.hotelcorona.ro 0743 128 658 contact@hotelcorona.ro
5	Хотел Flora	***	Ул. Калеа	www.hotel-flora.ro

			Тимишоарей 179	+40-252-333115
				+40-352-401904
6	Хотел Traian	**	Бул Т. Владимиреску 74	0252 311 760
7	Хотел Continental	***	Бул. Карол 2	www.continentalhotels.ro +40 372 528 828 drobeta@continentalhotels.ro
8	Хотел Tudor	***	Ул. Калеа Тимишоарей 180	www.hoteltudor.ro 0352-405653 E-mail: contact@hoteltudor.ro rezervari@hoteltudor.ro
9	Хотел Club G	****	Ул. Д-р Георге Сайдак 24	www.clubg.ro +40 252 32 22 77 +40 744 63 11 00 hotel@clubg.ro
	MOTELURI			
1	Мотел Restaurant Elite	***	Ул. Чичеро 197	0252 317 317
	ХОСТЕЛИ			
1	Хостел Tropical	***	И. Л. Караджиале 39	0252 333 023
	КЪЩИ ЗА ГОСТИ			
1	Clipa	****	Бул. Революциеи 2E	www.hotelclipa.ro +40352401723 +40731336162 Email office@hotelclipa.ro
2	Ambiental	***	Ул. Унири 72	0745 169 459
3	Europa	***	Бул Т. Владимиреску 66	www.pensiunea-europa.ro 0252 333737 europa@rdsmail.ro
4	Class	**	Ул. Калеа Крайовой Шимиан	0765 331 718

5	Къща Andra	***	Ул. Г. Кошбук 2-4	0723 622 032
6	Astoria		Ул. Георге Ангел	0748 702 011

БАЯ ДЕ АРАМА

- *Къща за гости Casa Albă*

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де арама 217325, тел. 0752 234 522;

- *Къща за гости Izvorul Rece*

Адрес: с. Бребина, №47, тел. : +40252381509, +40744576562;

ОБЩИНА ПОНОАРЕЛЕ

- *Conacul Voierului*

Адрес: общ. Поноареле, № 4, телефон: +40740057390, e-mail: rensiuneaconacuboierului@gmail.com;

ОБЩИНА ИЗВЕРНА

- *Вила Lila*

Адрес: DC50, Изверна;

- *Къща за гости Pietrele Albe*

Адрес: с. Селищея, община Изверна, тел. : (+40) 722 335 322, e-mail: valeacosustei2011@gmail.com;

ОРШОВА

Оршова

- *Къща за гости Casa Verde*

Адрес: ул. Оршова, ул. Граца №. 100, телефони: +40252 360.132, +40744 954.191, e-mail: casaverde_orsova@yahoo.com, уеб адрес: <http://casaverde-orsova.ro>;

Пансион Така

Адрес: ул. Туфари № 12 до пристанището на E70, телефон: +40722 498 110;

- *Къща за гости Decebal 4 **

Адрес: DN57 Оршова - Молдова Ноуа, през Ешелница до Дубова, на около 25 км от Дубова;

Телефон: 004 0252 368 032, 004 0747 808 585, e-mail:

rezervari@pensiuneadecebal.ro,
http://www.pensiuneadecebal.ro.

уеб

адрес:

РЕСТОРАНТИ (първите 4 съгласно TripAdvisor)

1	Restaurant&Lounge 16,50	European, Asiatic, Mediterranean	Ул. Траян №50	www.1650.ro 0774-431991 office@1650.ro
2	Taverna Sârbului	Est European	E 70	www.drobeta.tavernasarbului.ro 0727 223 300; 0727 600 688; 0727 300 449; drobeta@tavernasarbului.ro
3	Krypton Club Pub&Grill	Pizza, Pub, Grill	Ул. Кришан 8	www.krypton.ro 0753 241 035
4	Marco Pollo Четате	Italian	ул. Теодор Костеску	www.facebook.com/pages/MarcoPollo 0352800880, 0746575951
Културни пристанище	Четате			www.portcetate.ro 0755 070 390 portcetate@gmail.com
Четате				

Други ресторанти в окръг Мехединци

- Ресторант Select - Бая де Арама

Адрес: ул. Бребина, на път DN67D, тел .: +40755.157.482;

- Ресторанта на къща за гости Casa Albă

Адрес: ул. Викторией 44, Бая де Арама, тел .: +40752.234.522;

- *ресторант Conacul Voierului*

Адрес: Община Поноареле, село Поноареле, № 4, телефон:
+40740.057.390, e-mail: pensiuneaconacuvoierului@gmail.com.

VI.ПЪТИЩА ЗА ДОСТЪП, ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ

Транспортни връзки с мрежовата инфраструктура на ТЕН-Т

- железопътна инфраструктура: жп гара Дробета Турну-Северин (линия Букурещ-Тимишоара) и Крайова (линия Букурещ-Тимишоара, връзки с Калафат и Трансилвания - Клуж Напока),
- Директен достъп до DN 56А, DN 6 и DN 67, 67А и E70, E 79.
- Речна инфраструктура: пристанище Дробета Турну Северин , пристанище Четате, пристанище Оршова
- До Извора Бързии може да се стигне с кола по DN 67 до община Пуциней, след това по общинския път 7 до дестинацията
- До Жиана може да се стигне с кола по DE 70 Дробета Турну Северин - Крайова, до Шимиан, след това от DN 56А до Вънжу Маре, след това до DJ606 до местоназначението, или с автобус. От Дробета-Турну Северин до Джиана Вече има 6 автобуса, тръгващи от гарите Дробета-Турну Северин - гара Дробета Турну Северин и пристигане на гарите Джиана Вече - Жиана Веке.
- Първият автобус тръгва в 00:00 часа. Последният е в 15:30

Библиография

Книги

Петре Петкут, Делия Григоре, Мариана Санду, Историята и традициите на ромите. Помощно ръководство за 6-ти и 7-ми клас, Букурещ: RO MEDIA, 2003

Аким Виорел - Цигани в Историята на Румъния, Букурещ, Михай Даскал Издател, 2002

Замфир Елена и Замфир, Каталин, цигани между невежеството и грижата, Букурещ: Алтернативна издателска къща, 1993

Показатели за ромските общности в Румъния, Експертна издателска къща, Букурещ, 2002.

Online Източници

Ръководство за еволюцията на ромското образование в Румъния

https://www.romaeducationfund.org/sites/default/files/publications/web_romani_a_report_romanian.pdf

Монография на окръг Мехединци -

www.bnr.ro/files/d/Pubs_ro/Monografii/Monografie_Mehedinti.pdf

Ранно приобщаващо образование - виж на

http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?uuid=9ee10f00-3b1a-43ef-b9ce-227dfbc3bac8&groupId=10124

Показатели за ромските общности в Румъния -

https://www.researchgate.net/publication/316189663_INDICATORII_PRIVIND_COMUNITATILE_DE_ROMI_DIN_ROMANIA

SocioRoMap - проучване на местни експерти по ромските общности и компактни групи в Румъния- [https://www.academia.edu/34055325/SocioRoMap -](https://www.academia.edu/34055325/SocioRoMap_-_ANCHETA_EXPER%C8%9AILOR_LOCALI_PRIVIND_COMUNIT%C4%82%C8%9AILE_%C8%98I_GRP%C4%82RILE_COMPACTE_DE_ROMI_DIN_ROM%C3%82NIA)

[ANCHETA_EXPER%C8%9AILOR_LOCALI_PRIVIND_COMUNIT%C4%82%C8%9AILE_%C8%98I_GRP%C4%82RILE_COMPACTE_DE_ROMI_DIN_ROM%C3%82NIA](https://www.academia.edu/34055325/SocioRoMap_-_ANCHETA_EXPER%C8%9AILOR_LOCALI_PRIVIND_COMUNIT%C4%82%C8%9AILE_%C8%98I_GRP%C4%82RILE_COMPACTE_DE_ROMI_DIN_ROM%C3%82NIA)

Анализи и насоки за интервенция за подобряване на качеството на живот в ромските общности - [http://www.initiativa-](http://www.initiativa-romi.ro/intranet/Documentos/Raport%20de%20cercetare%20-RO%20site%201%20FINAL.pdf)

[romi.ro/intranet/Documentos/Raport%20de%20cercetare%20-RO%20site%201%20FINAL.pdf](http://www.initiativa-romi.ro/intranet/Documentos/Raport%20de%20cercetare%20-RO%20site%201%20FINAL.pdf)

Нистореану Пую, Лиляна Никодим, Тенасе Михаил Овидиу - Традиционни професии - елемент от развитието на селските райони,

http://www.amfiteatrueconomic.ro/temp/Articol_634.pdf

сайтове

<http://www.asociatiaproroma.ro/site>

<https://adevarul.ro>

<http://sclavia-romilor.gov.ro/items/show/1535>

<http://www.unicef.org/romania/>